Ἔτος Γ' 1886 — Ἐν Ἀθήναις 2 Μαρτίου — Ἀριθ. 105

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
Προπληρωτέα
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ἐν Ἑλλάδι. . . . . Δρ. 10
Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ . . . Φρ. χρ. 12

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ

ΕΒΔΟΜΑΣ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΦΥΛΛΟΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ «ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ»
Ἐν ὁδῷ Μουσῶν ἀριθ. 6.

Ἕκαστον φύλλον τιμᾶται λεπτῶν 20.

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡμερολόγιον.
Ἐπὶ τῶν ἐνεστώτων.
Ὁ ἐν Παρισίοις πρόξενος τῆς Ἑλλάδος.
Ἔργα καὶ ἡμέραι.
Τὰ νέα ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως εὑρήματα.
Μικρὸν ἡμερολόγιον (συνέχεια καὶ τέλος)
Ἀνέκδοτα, Μῦθοι, Παροιμίαι, συλλεγέντες ὑπὸ Φωτίου Χρυσανθοπούλου (Φωτάκου) πρώτου ὑπαστιστοῦ τοῦ Θεοδώρου Κολοκοτρώνη (τὸ πρῶτον ἤδη ἐκδιδόμενα).
Ἑλληνικαὶ παραδόσεις. (Πῶς ὠνομάσθη τὸ χωρίον «Τάτιζα»).
Ἡ κατὰ τῶν Μελάμπων ἐκστρατεία τῶν Τούρκων (περὶ τὸ Μεσονύκτιον τοῦ Πάσχα τοῦ 1822).
Δόξα καὶ Ἔρως (Μυθιστόρημα).
Περὶ τῆς ἐν Καππαδοκίᾳ λαλουμένης Ἑλληνικῆς γλώσσης (συνέχεια).
Τὰ προπλασμάτια τοῦ ἀνδριάντος Μιαούλη.
Φιλολογικά.
Ἀπαντήσεις ἄνευ ἐρωτήσεων (Τί ἀξίζει εἰς ἀντιβασιλεύς.—Ἀγὼν σφαιριστηρίου).
Πνευματικαὶ ἀσκήσεις.—Λύσεις.
Ἀλληλογραφία.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ. Ἰουλίου τοῦ μάρτυρος ἀθλήσαντος ἐπὶ Μαξιμιανοῦ τῷ 302.

ΙΣΤΟΡΙΑ. 1826. Τὸ ὑπὸ τὸν Φαβιέρον στράτευμα ἀποβιβάζεται εἰς Στοῦρα.

ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΝΕΣΤΩΤΩΝ

Ἐνῷ τὰ πράγματα βαίνουσι πρὸς ποιάν τινα λύσιν, αἴφνης δύο μεγάλα γεγονότα ἀπειλοῦσι νὰ κόψωσι τὴν πορείαν αὐτῶν: ἡ ὑπὸ τῶν Ῥώσσων κατάληψις ἐν Ἀφγανιστὰν τοῦ πολυθελγήτρου Πεντζέβ, καὶ αἱ ῥευματισμοὶ τοῦ Βίσμαρκ· ἄγνωστον ὅμως ἂν ἡ ἀπροσδόκητος κατάληψις αὕτη ἔφερε τοὺς ῥευματισμούς, ἢ ἂν οἱ ῥευματισμοὶ τὴν κατάληψιν. Ὅπως δήποτε, τὸ πρᾶγμα εἶναι σοβαρώτατον· καὶ ἂν πιστεύσωμεν τοὺς Ἀσιανολόγους, ὁ ἐκρωσσισμὸς τοῦ Πεντζέβ διευκολύνει τὴν ἀκατάσχετον πορείαν τῶν Ῥωσσικῶν κατακτήσεων· τὰ τεχνικὰ ὅρια, δι' ἃ ἐκόπη ἄλλοτε ὁ Βίσμαρκ, καταπίπτουσι πρὶν ἐγερθῶσιν, ἡ προσβληθεῖσα Ἀγγλικὴ φιλοτιμία προσβάλλεται ἐκ νέου πρὶν ἰκανοποιηθῇ, καὶ ἐνῷ φόβος ὑπῆρχε μήπως ἡ νεωτάτη μέθοδος τῶν *τετελεσμένων γεγονότων* μεταφρασθῇ καὶ Ἑλληνιστί, αἴφνης ἐφαρμόζεται αὕτη ὑπὸ τῶν Ῥώσσων αὐτῶν πρώτων, καθ' ὧν ἰδίως ἀντανέκλων αἱ ὑπὸ τῆς Ἀγγλίας ὑποκινηθεῖσαι τελευταῖαι περιπλοκαί. Ἐνῷ δὲ οἱ ἀγγλικοὶ δικτυοφόροι στόλοι φυλάττουσι τὴν Σούδαν, ἐνῷ ἐξακοντίζονται καθ' ἡμῶν τὰ τελευταῖα βέλη ὑπὸ τὴν μορφὴν μερίμνης πρὸς ἀποτροπὴν ἀπὸ τῆς βεβαίας(!) ἡμῶν καταστροφῆς, ἐνῷ νέαι ἐγκύκλιοι τῆς Πύλης διασταυροῦνται, ἐνῷ ἐπαναρχίζουσιν αἱ πρὸς διακανονισμὸν τῶν Ἀλβανομαυροβουνιωτικῶν ὁρίων ἀτελεύτητοι συζητήσεις τῶν διαφόρων ἐπιτρόπων, ἐνῷ ὁ Χόβαρτ ἐν Νικομηδείᾳ θέτει εἰς κίνησιν τὰ *γεναρχωμένα* σκάφη κατὰ τὸ σύστημα τοῦ Σβάρτσκοφ .... οἱ Ῥῶσσοι κατακτῶσι.

Μήπως ὅμως ἡ τοῦ Πεντζὲβ κατάληψις εἶνε ἀνταμειπτικὴ δωρεὰ ἐκ μέρους τῆς Ἀγγλίας διὰ τὴν μὴ παρεμπόδισιν τῆς πραγματώσεως προσενεχθέντος τινὸς αὐτῇ ὑπὸ τῆς συμμάχου δώρου; ἀλλὰ τότε ὁ πτωχὸς ὁ Βίσμαρκ θὰ μείνῃ μὲ κενὰς τὰς χεῖρας; Ἂν δὲ τὸ πρὸς τὴν Ἀγγλίαν Τουρκικὸν δῶρον δὲν εἶνε οὔτε ἡ Κρήτη οὔτε ἡ Ῥόδος οὔτε ἄλλο τι ὅμοιον, καὶ εἶνε μόνον ἀναγνώρισις τελείων ἐπὶ τῆς Αἰγύπτου δικαιωμάτων, θὰ λησμονηθῇ ἆρά γε ὑπὸ τῆς ἀγρύπνου καὶ πανδαήμονος πολιτικῆς ὅτι καὶ ἡ Μακεδονικὴ Καββάλα αἰγυπτιακόν ποτε ἦτο κτῆμα, ὡς τοῦτο μαρτυροῦσι καὶ ἡ μετὰ σεβασμοῦ δεικνυομένη ἔτι κατάκλειστος τοῦ Μεχμὲτ-Ἀλῆ οἰκία, καὶ τὸ λειτουργοῦν ἔτι Αἰγυπτιακὸν *Ἰμαρὲτ* καὶ τὸ εὐεργετοῦν ἔτι Αἰγυπτιακὸν *Σεμπὰπ* καὶ ὅτι ἡ παρὰ τὴν Καββάλαν Θάσος ὑπὸ τῆς Αἰγύπτου ἐξαρτᾶται;

Ἆρά γε ἡ κατὰ τὸ σύνηθες ἵδρυσις ἐκεῖ που παρὰ τὰς Ἐλευθερὰς, Ῥωσσικοῦ μοναστηρίου μετὰ τῶν ἁγίων λειψάνων του, θὰ ἔχῃ καὶ κατὰ τοῦ κακοῦ αὐτοῦ ἀλεξιτήριον δύναμιν;

Παρασκευὴ, 28 Φεβρουαρίου 1886.

Ο ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ
ΠΡΟΞΕΝΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πολὺς ἀπό τινος γίνεται λόγος ἐν ταῖς γαλλικαῖς ἐφημερίσι περὶ τοῦ ἐν Παρισίοις ἡμετέρου Προξένου κ. Ἐρλάγκερ. Αἱ παντοῖαι κατηγορίαι, αἵτινες ἐκτοξεύονται κατ' αὐτοῦ, ἀγνοοῦμεν κατὰ πόσον ἔχονται ὑποστάσεως· ἀφοῦ ὅμως τὸ ὄνομα αὐτοῦ συνδέεται πρὸς τὸν τίτλον τοῦ *γενικοῦ προξένου τῆς Ἑλλάδος ἐν Παρισίοις*, καὶ τὰ γνωστὰ λογοπαίγνια εἰς βάρος τῆς Ἑλλάδος γίνονται, καλὸν νομίζομεν νὰ θέσωμεν ὑπ' ὄψει, ἂν ὄχι τῶν ἡμετέρων κυβερνητῶν τοῦ ἑλληνικοῦ τοὐλάχιστον κοινοῦ, πῶς κρίνουσιν αὐτὸν οἱ ἐν Παρισίοις.

«Ὁ Ἐρλάγκερ εἶνε ἑβραῖος γερμανός, γεννηθεὶς ἐν Φραγκφόρτῃ καὶ ἀπαρνηθεὶς τὴν θρησκείαν τῶν πατέρων του. Πρὸ εἴκοσι περίπου ἐτῶν ἐγκατέστη ἐν Γαλλίᾳ, ἐν ᾗ ἐκτήσατο ἄπειρα πλούτῃ καὶ ἀπεχθῆ ὑπόληψιν. Συνεπῶς ἡ μὲν Πρωσσία ἔκαμεν αὐτὸν βαρῶνον καὶ ἔπειτα κόμητα, ἡ δὲ Γαλλία ἀξιωματικὸν τοῦ ἐθνικοῦ αὐτῆς τάγματος!

«Ὁ ἄνθρωπος, ὅστις σκέπτεται καὶ ἐξερευνᾷ τὰ μυστήρια τῆς ἀνθρωπότητος περιπίπτει εἰς σύγχυσιν, παρατηρῶν ὅτι ὁ χρυσὸς μιγνύμενος τῇ ῥαδιουργίᾳ παράγει τὴν ὑπάτην δύναμιν καὶ τὴν αἰωνίαν ἀτιμωρησίαν. Καὶ ὅμως αὕτη εἶνε ἡ μόνη δυνατὴ ἐξήγησις τῆς ὑπεροχῆς, ἣν ἤσκησεν ὁ Ἐρλάγκερ εἰς πλεῖστα μέγαλα πολιτικὰ καὶ οἰκονομικὰ ζητήματα τῆς Γαλλίας.

»Ὀλίγοι Ἐρλάγκερ ὑπάρχουσιν ἐν Παρισίοις, ἐννέα μόνον, καὶ ἐν τοῖς ἐννέα δὲ τούτοις ὁ περὶ οὗ πρόκειται οἰκονομολόγος, αὐτὸς καθ' ἑαυτόν, κατέχει τρεῖς διαφόρους θέσεις. Εἶνε συγχρόνως βαρῶνος, τραπεζίτης καὶ *πρόξενος τῆς Ἑλλάδος ἐν Παρισίοις*. Ὁ τραπεζίτης, περὶ οὗ ἔσται ἡμῖν ὁ λόγος, καλεῖται *Ἐμίλιος*· ἀφοῦ ἐπεράτωσε τὰς ἐγκυκλίους του σπουδὰς ἤρξατο λίαν ἐνωρὶς ἐπιδιώκων τύχην. Δύο γάμοι ἐχρησιμεύσαν πρὸς πλουτισμόν του. Κατ' ἀρχὰς ἐνυμφεύθη τὴν δεσποινίδα Ὀδέτταν Λαφφίτ, ἥτις βραδύτερον ἐγένετο κυρία Κορδιέ. Ἐπειδὴ ὁ Ἐμίλιος ἦτο Πρῶσσος, ἡ δὲ σύζυγός ἀκολουθεῖ τὴν ἐθνικότητα τοῦ ἀνδρὸς καὶ τὸ διαζύγιον ἐπιτρέπεται ἐν Πρωσσίᾳ, ἐπωφελήθη ἐκ τούτων, ὅπως ἀνακτήσῃ τὴν ἐλευθερίαν του, ὅταν τοῦτο ἦτο ὠφέλιμον δι' αὐτόν. Καὶ πράγματι τοῦτο πολὺ ὠφέλησεν αὐτόν, διότι συνῆψε καὶ δεύτερον γάμον, ὅπως κατωτέρω θέλω διηγηθῆ. Ὁ Ἐμίλιος Ἐρλάγκερ εἶνε ἄλλως τε ἀρχαῖος *Δὸν-Ζουάν*. Σήμερον ἔχει ἡλικίαν 55-60 ἐτῶν. Κατὰ τὸ 1860 ἦτο μικρὸς τραπεζίτης δεκάτης τάξεως· μόλις ὅμως πέντε ἢ ἓξ ἔτη παρῆλθον καὶ ἐγένετο ἑκατομμυριοῦχος· ἰδοὺ δὲ πῶς.

»Εἶνε γνωστὸν ὅτι ἡμέραν τινά, αἴφνης σχεδόν, ἡ ἐλευθέρα Ἀμερικὴ συνεταράχθη, μεγάλου κοινωνικοῦ ζητήματος ἀναφυέντος ἐν τοῖς κόλποις αὐτῆς, τῆς καταργήσεως τῆς δουλείας. Ἐκ τούτου μέγα ἐπετελέσθη σχίσμα μεταξὺ τῶν Βορείων καὶ Νοτίων. Οἱ Βόρειοι δὲν ἤθελον πλέον δούλους, οἱ Νότιοι ἐζήτουν τὸ statu quo. Πολλαὶ μάχαι συνήφθησαν, οἱδὲ Νότιοι, στερούμενοι χρημάτων, ἀπεπειράθησαν νὰ συνομολογήσωσι δάνειον ἐν Γαλλίᾳ. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύ-

τὴν ὁ Ἐρλάγκερ διετέλει εἰς φιλικὰς σχέσεις πρὸς τὸν Μορνύ· ὁ μέγας οὗτος κολλυβιστὴς ἐγνώριζε νὰ ἐκλέγῃ τοὺς *κομπάρους* του, συντόμως δ' εἰπεῖν ὁ μικρὸς οἶκος Ἐρλάγκερ ἀνέλαβε τὸ δάνειον τοῦτο ἐξ 75 ἑκατομμυρίων, ὅπερ παραδόξως ἐνῷ συνήπτετο ὑπὲρ τῆς δουλεμπορίας ἐπέτυχε τὰ μέγιστα. Διηγοῦνται ὅτι ἐκαλύφθη τεσσαρακοντάκις.

»Μετὰ τἀνωτέρω ἡ κυβεία ἐξηγεῖ τὰ λοιπά. Ἡ Ἀμερικὴ κεῖται μακράν, αἱ δὲ συχναὶ μάχαι καὶ αἱ διάφοροι αὐτῶν ἐκβάσεις προὐκάλουν ἀντιφατικὰς εἰδήσεις. Οἷον μεταλλεῖον διὰ τοὺς παίκτας!

«Συμπεραίνω λοιπὸν ὅτι ὁ πρῶσσος τραπεζίτης δὲν ἐδυσκολεύθη νὰ ἐπωφεληθῇ ἐκ τῶν διακυμάνσεων τοῦ Χρηματιστηρίου, ἵνα συλλέξῃ εἰς εὐτελῆ τιμὴν τοὺς τίτλους τοῦ δανείου, ὥστε νὰ εὑρεθῇ ἡμέραν τινὰ ὁ μόνος κάτοχος αὐτῶν μὲ κέρδος 80 %.

«Οἱ Νότιοι σχόντες ἐν τῷ μεταξὺ ἀνάγκην τῶν χρημάτων αὐτῶν ἔπεμψαν εἰς Παρισίους δύο ἀπεσταλμένους τοὺς κ. κ. Μάσων καὶ Σλίδελ. Ὁ Ἐρλάγκερ δὲν ἐδίστασε· κατ' ἀρχὰς ἠμφισβήτησε τὴν πληρεξουσιότητα αὐτῶν· ἐν τέλει δὲ εἰς τοιαύτας κατέφυγεν ἀναβολάς, ὥστε ἡ τῶν Νοτίων κυβέρνησις ἐξέλιπε πρὶν ἢ περατωθῶσιν αἱ συζητήσεις.

«Οἱ ἀπεσταλμένοι ἐν τούτοις ἐδήλωσαν ὅτι ἐσκόπουν νὰ ἐγκαλέσωσιν εἰς τὰ δικαστήρια τὸν Ἐμίλιον οὐχὶ πλέον ὡς ἐντολοδόχον τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλ' ἰδιωτῶν δόντων ἐντολὴν εἰς Τραπεζίτην καὶ ἐρχομένων ν' ἀπαιτήσωσι λογαριασμὸν τῆς διαχειρίσεώς του.

«Νέα ὑπεκφυγὴ διὰ τὸν Ἐρλάγκερ· ἡ δίκη ἦτο ἀμερικανική· δὲν ἠδύνατο νὰ ἐκδικασθῇ ἐν Γαλλίᾳ. Ἀλλὰ νὰ ζητήσῃ τις, ὅπως ἀπεσταλμένος τῶν Νοτίων μεταβῇ ἵνα δικασθῇ εἰς Ἀμερικήν, ὅπου ὁ Λίγκολν καὶ μετ' αὐτὸν ὁ Ἀνδρέας Τζώνσων ἐξήρεσαν τῆς ἀμνηστείας, «τὰ πρόσωπα, ἅτινα κατέλιπον τὴν χώραν, ὅπως συνδράμωσι τὴν ἀνταρσίαν, ὡς καὶ ἐκείνους, ὧν ἡ περιουσία ὑπερέβαινε τὰς 20 χιλιάδας δολλάρια καὶ οἱ ὁποῖοι ἑκουσίως συμμετέσχον τῆς ἐπαναστάσεως», ἦτο ἀληθῶς πικρὰ εἰρωνεία. Καὶ τοῦτο τόσον εἶνε ἀληθές, ὅσον τὸ πρᾶγμα ἐτελείωσε κατ' ἀπροσδόκητον τρόπον· οἱ πρῴην ἀπεσταλμένοι τῶν Νοτίων ἔδωκαν ἐξοφλητικὸν εἰς τὸν ἀγαθὸν ἑβραῖον καὶ . . . . ἡ δεσποινὶς Σλίδελ ἐγένετο κυρία Ἐρλάγκερ!

«Τοιουτοτρόπως δάνειον πανηγυρικῶς ἐκδοθέν, ἔμεινεν ἰδιοκτησία τοῦ μεσίτου χωρὶς οὐδεὶς ἐκ τῶν ἐγγραφέντων ἢ ὁμολογιούχων νὰ ἐγείρῃ τὴν ἐλαχίστην ἀπαίτησιν. Προφανῶς ἡ διαγωγὴ αὕτη προὐκάλεσε πολλὰς ἔχθρας κατὰ τοῦ Ἐμιλίου Ἐρλάγκερ· μὴ θεωρῶν λοιπὸν οὗτος ἑαυτὸν ἀρκούντως προστατευόμενον ὑπὸ τῆς πρωσσικῆς ἐθνικότητός του ἐζήτησεν, ὡς ὁ Ῥότσχιλδ μετὰ τὸ συνέδριον τῆς Λαΰβακ νὰ καλυφθῇ διὰ τοῦ διπλωματικοῦ ἀπαραβιάστου. Ὁ Ῥότσχιλδ ἐγένετο γενικὸς πρόξενος τῆς Αὐστρίας, καὶ ὁ Ἐρλάγκερ γενικὸς πρόξενος τῆς Ἑλλάδος.

«Ἐπρόκειτό ποτε ν' ἀναγνωρισθῇ ὑπὸ τοῦ Βέη τῆς Τύνιδος τὸ πρὸς τὸν Ἐρλάγκερ χρέος του ἐκ 4 ½ ἑκατομμ. Αἱ ἐφημερίδες ἔγραψαν ὅτι μὴ κατορθῶν τοῦτο ὁ Ἐρλάγκερ ἐπεκαλέσθη τὸν Βισμάρκ, ὅστις ἔγραψεν εἰς τὸν γενικὸν αὐτοῦ πρόξενον νὰ δηλώσῃ τῷ Βέῃ ὅτι, ἐὰν ἐντὸς 24 ὡρῶν δὲν ἐπληρώνοντο τὰ 4 ½ ἑκατομμύρια, ἡ Γερμανία θὰ τῷ ἐκήρυττε τὸν πόλεμον. Αἱ ἐφημερίδες προσέθετον· «Τὴν ἐπιοῦσαν τὰ 4 ½ ἑκατομ. κατετέθησαν εἰς χεῖρας τοῦ κ. Τουλέν, γενικοῦ προξένου τῆς Γερμανίας ἐν Τύνιδι.

«Αἱ κατὰ τοῦ ἐπιτηδείου τούτου τραπεζίτου κινηθεῖσαι δίκαι καθ' ἃς συνήθως ἐξέρχεται νικητής, εἰσὶν ἄφθονοι. Θὰ σημειώσω μόνον ἐκείνας, ἃς ἐκίνησε κατ' αὐτοῦ ἡ Δημοκρατία τῆς Κόστα—Ῥίκας, διὰ λ/σμὸν τῆς ὁποίας ἐδανείσθη 65 ἑκατ. καὶ ἐπλήρωσε μόνον 5! Ἡ δίκη αὕτη ἐδικάσθη ἐν Λονδίνῳ. [Ἕπεται κατάλογος καὶ ἄλλων τοιούτων δικῶν]».

Ἐὰν τὰ ἀνωτέρω, ἅτινα μεταξὺ πλείστων περὶ τοῦ Κυρίου αὐτοῦ ἀνεκδότων καὶ πληροφοριῶν ἐσταχυολογήσαμεν, ὦσιν ἀληθῆ, εὐλόγως διεγείρεται ἡ περιεργία καὶ ἡμῶν νὰ μάθωμεν ἂν ὁ τρομερὸς οὗτος πρόξενος ἐν Παρισίοις συμμετέχῃ καὶ τῶν Ἑλληνικῶν δανείων!!!

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

Μόλις κατὰ τὴν ἑβδομάδα ταύτην ἔληξαν αἱ πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ *πταίστου* ἄκαρποι ἔρευναι, ἐπαναγαγούσης τραχέως πως τὴν τάξιν τῆς ἐγκρίτου «Ἐφημερίδος», φόβῳ μὴ ἐκ τῶν τοιούτων ἐρευνῶν προκύψωσι παράδοξα συμπεράσματα, δυνάμενα νὰ διαταράξωσι τὸν «καθεύδοντα ὑπὸ μανδραγόρας» λαόν

Εὐτυχῶς, κατὰ τοὺς λογίους καὶ τοὺς βοτανικούς, ἡ δημοφιλὴς *μανδραγούρα* εἶνε φυτὸν ὡς *εἶδος ῥαδίκιον*, καὶ συνεπῶς οὐδείς, ὅσον νάνος καὶ ἂν ᾖ δύναται νὰ κοιμηθῇ ὑπὸ τὴν εὐεργετικὴν αὐτῆς σκιάν.

Ἐν τούτοις δὲν δύναται ν' ἀρνηθῇ τις ὅτι αἱ τοιαῦται συζητήσεις ἂν δὲν παρήγαγόν τι καλόν, κατέλαβον τοὐλάχιστον ἱκανὰς στήλας ἐν ταῖς ἐφημερίσι, περιορίσασα τὸν χῶρον, ἐν ᾧ τόσον τεχνηέντως παρῳδοῦνται αἱ ἐπαγγελίαι τῆς Κυβερνήσεως καὶ τόσον λεπτομερῶς ἀναλύονται πάντες οἱ δυνατοὶ λόγοι τῆς ἀναβολῆς τῆς δημοσιεύσεως τοῦ περὶ προσκλήσεως δύο ἔτι ἡλικιῶν διατάγματος.

Καὶ ἠθέλομεν ἴσως προβῇ εἰς τὴν διατύπωσιν τῶν κυριωτέρων ἐπιχειρημάτων ὧν ἐν ταῖς συζητήσεσι ταύταις ἐγένετο ἀπόπειρα ἐμφανίσεως, ἀτυχῶς ὅμως ὁ διὰ τὰ χρονικὰ τῆς ἑβδομάδος ταύτης προωρισμένος χῶρος εἶνε μικρός, προτιμῶμεν δὲ ν' ἀφιερώσωμεν αὐτὸν εἰς τὴν συνοπτικὴν ἀναγραφὴν γεγονότων τινῶν.

Καὶ δὴ μετ' ἐπαίνων ἀναφέρομεν τὴν ὑπὸ τοῦ δικηγορικοῦ συλλόγου ψηφισθεῖσαν πρότασιν τοῦ κ. Ἀθ. Ῥοντήρη, ἥτις τροπολογηθεῖσα ὑπὸ τῆς ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπείας θέλει τῇ εἰσηγήσει τοῦ κ. Γ. Μελισσουργοῦ μεταφρασθῇ γαλλιστὶ καὶ σταλῇ πρὸς πάντας τοὺς ἐν Εὐρώπῃ καὶ Ἀμερικῇ ἐπιστημονικοὺς συλλόγους. Ἐν τῷ σχετικῷ ὑπομνήματι καταδείκνυται κατὰ πόσον ἡ Εὐρώπη ἀδικεῖ τὴν Ἑλλάδα ἐπεμβαίνουσα κατὰ τῶν γενναίων ἀποφάσεών της, ἃς ἡ τιμὴ αὐτῆς καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ Γένους τῇ ἐπιβάλλουσιν.

Ὁ Δῆμος Ἀθηναίων κάλλιστα ποιῶν ἀπεφάσισε νὰ συνάψῃ δάνειον ἐξ 7 ½ ἑκατομ. δραχμῶν πρὸς 5 ½ % καὶ 1 % χρεωλύσιον ὅπως διὰ τῶν χρημάτων τούτων ἐξοφλήσῃ τὰ πρὸς διαφόρους καὶ τὴν Ἐθν. Τράπεζαν χρέη του, προβῇ εἰς τὴν διακανόνισιν τῆς κοίτης τοῦ Κηφισοῦ, ἐκκαθάρισιν ἀρχαίων ὑδραγωγείων, κατασκευὴν καὶ ἐπισκευὴν ὁδῶν, ὑπονόμων, δύο ἔτι ἀγορῶν, σχολείων, ὀστεοθηκῶν, ἀποπάτων, στεγασμάτων, ἀποθηκῶν, καὶ ἰδίως διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἡμιτελοῦς Θεάτρου, δι' ὃ ὑπελογίσθη ὅτι θὰ δαπανηθῇ ἓν ἔτι ἑκατομμύριον δραχμῶν.

Ἡ φιλοσοφικὴ Σχολὴ τοῦ Ἐθνικοῦ ἡμῶν Πανεπιστημίου προέτεινε τὴν προσθήκην μιᾶς ἔτι ἕδρας χημείας, ὡς καὶ τὸν διορισμὸν καθηγητοῦ ἱστορίας τῆς φιλοσοφίας, Βοτανικῆς, δύο καθηγητῶν γενικῆς ἱστορίας, δύο ἀρχαιολογίας καὶ ἑνὸς τῆς Λατινικῆς φιλολογίας. Προσεχῶς ἡ Σχολὴ θέλει προβῇ εἰς τὴν ὑπόδειξιν τῶν καταλλήλων προσώπων.

Τὸ συμβούλιον τῆς Ἀρχαιολογικῆς ἑταιρείας, δι' ἐξ ψήφων κατὰ τεσσάρων, ἐκ τῶν ὑποβληθέντων προπλασματίων πρὸς ποίησιν ἀνδριάντος τοῦ Μιαούλη, ἐβράβευσε τὸ διὰ τῆς ῥήσεως *Ξύλινα τείχη* χαρακτηριζόμενον, περὶ οὗ ἐν τῇ 107 σελίδι ἐν ἐκτάσει. Ἐν τούτοις ἐπειδὴ καὶ τὸ ἐκ τῶν μὴ βραβευθέντων, κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν κάλλιστον ἔργον, καὶ ὑπὸ τὸ χαρακτηριστικὸν *Ἀνέχου ἀπέχου* ἔχει ἀναμφισβήτητα προτερήματα, εὐχῆς ἔργον ἤθελεν εἶναι ἂν ἐχρησιμοποιεῖτο δι' ἀνέγερσιν ἀνδριάντος ἐν Ὕδρᾳ ἢ ἐν Πειραιεῖ. Καὶ εἰς ποίαν γωνίαν Ἑλληνίδος γῆς δὲν θὰ ἦτο εὐπρόσδεκτος ἀνδριὰς τοῦ Μιαούλη!...

Αἱ φιλεύσπλαγχνοι προσπάθειαι τῆς Κυρίας Ῥούμβολδ πρὸς συλλογὴν ἐν Ἀγγλίᾳ ἐράνου χάριν τῶν ἕνεκα τῆς ἐπιστρατείας πασχουσῶν ἐν Ἑλλάδι οἰκογενειῶν, φαίνεται ὅτι ἐναυάγησαν, τῆς Ἀγγλικῆς πείνης κορυφωθείσης παρὰ τῷ λαῷ καὶ μὴ ἐπιτρεπούσης τὴν ἀποστολὴν βοηθειῶν ἐκτὸς τῶν Ἀγγλικῶν ὁρίων.

Περατοῦντες τὰ χρονογραφικὰ τῆς ἑβδομάδος ταύτης δὲν δυνάμεθα ν' ἀποσιωπήσωμεν μεγάλην καὶ ἐπίσημον πεντηκονταετηρίδα ἣν ὁ κόσμος πανηγυρίζει. Σήμερον ἀκριβῶς ὁ διαπραγματευθεὶς τὴν πώλησιν τοῦ Βασιλείου τοῦ πρὸς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς ἡγεμὼν τῶν Σανδουϊχικῶν νήσων Καλακάουας συμπληροῖ τὴν πεντηκονταετηρίδα του, δωρηθεὶς ὑπὸ τῆς Θείας Προνοίας πρὸς τοὺς εὐτυχεῖς αὐτοῦ ὑπηκόους τὴν 2 Μαρτίου 1836.

ΤΑ ΝΕΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ ΕΥΡΗΜΑΤΑ

Β'.

Ἀρχόμεθα ἤδη ἀπὸ τῆς περιγραφῆς τῶν εὑρεθέντων ἀρχαίων, ἐν ᾗ θέλομεν διατρίψει περὶ τὰ σπουδαιότερα καὶ τὰ ἀδρομερέστερα, παρατρέχοντες τὴν μεγάλην τῶν ἀσήμων συντριμμάτων πληθύν· καὶ πρῶτον ἀπὸ τῶν μαρμαρίνων καὶ δὴ τῶν ἐν τῇ ΝΑ αἰθούσῃ ἀποκειμένων, διότι ταῦτα καὶ ἐν τάξει καὶ ἐν βάσει ὡρισμένῃ ἐπιμελῶς ἐτέθησαν καὶ τῶν ἀναγνωστῶν οἱ μὴ ἐπαίοντες, δι' οὓς γράφονται ταῦτα, δύνανται μετὰ χεῖρας ἔχοντες τήνδε τὴν περιγραφὴν νὰ ἐπισκεφθῶσιν ἕκαστα τῶν εὑρημένων κατὰ τὴν ἀναγραφομένην ὧδε τάξιν:

α') Δεξιὰ τῷ εἰσιόντι ἄγαλμα γυναικὸς φυσικοῦ μεγέθους, πλὴν τῆς κατὰ τὸν τράχηλον κόμης, τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἀπὸ τοῦ πήχεως, τῆς ἀριστερᾶς ἀπὸ τοῦ καρποῦν καὶ τῶν κάτω ἄκρων ἀπὸ τῶν γονάτων ἄρτιον κατὰ τὰ λοιπά. Ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς κεφαλῆς ἔχει ὑψηλὸν χαλκοῦν ἧλον, περὶ τῆς χρησιμότητος τοῦ ὁποίου λέγομεν ἐν τῇ περιγραφῇ τοῦ μεθεπομένου (γ'), διαδεῖται δὲ τὴν κεφαλὴν μίτρα ὑπὲρ τὸ μέτωπον ὑψηλοτέρα. Ἡ κόμη ἄνωθεν μὲν τῆς μίτρας ὑποτυποῦται ἀμυδρά, κάτωθεν δὲ κατέρχεται ἐπὶ τοῦ μετώπου εἰς κανονικὰ βοστρύχια καὶ ἐπὶ τῶν νώτων, βεβαμμένη ἐρυθρά, μέχρι που τῆς ὀσφύος εἰς κανονικοὺς πλοκάμους, ὧν ἀνὰ τέσσαρες ἁπλοῦνται ἑκατέρωθεν τοῦ τραχήλου ἐπὶ τοῦ στήθους. Φέρει ἐκ τοῦ αὐτοῦ μαρμάρου ἐνώτια τροχοειδῆ, πλατέα καὶ περὶ τὸν καρπὸν τῆς ἀριστερᾶς ψέλλιον. Ἔχει τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπιπέδους πρὸς τἄνω καὶ ἔξω ἀποκλίνοντας, τὴν ῥῖνα, τὴν γένυν καὶ τὰ μῆλα τῶν παρειῶν ὀξέα καὶ προτεταμένα, τῶν χειλέων τὰ ἄκρα πρὸς τἄνω ἀποκλίνοντα καὶ τὰ παρ' αὐτὰ μέρη τῶν παρειῶν συνοχωκότα, ἐξ οὗ βεβιασμένον μειδιᾷ, καὶ τὸν τράχηλον παχὺν καὶ νευρώδη. Φέρει χιτῶνα συνεσταλμένον μὲν ὄπισθεν ὁμοίως καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς καὶ ἐπὶ τοῦ σώματος προσκολλώμενον, οὗ ἕνεκα ἀκριβῶς διαγράφονται τὰ μέλη, λεπτὰς δὲ πτυχὰς ἔχοντα ἐπὶ τοῦ στήθους· ἐπ' αὐτοῦ δὲ διπλοΐδα πολύπτυχον, τὰς παρυφὰς καὶ τὰς πτυχὰς κεχρωσμένην μαιάνδρῳ καὶ ἀνθεμίοις ἐρυθροῖς καὶ πρασίνοις, καλύπτουσαν τὸν δεξιὸν ὦμον, ἀφ' οὗ καταπίπτει μὲν εἰς δαψιλεῖς πτυχὰς ἐπὶ τῆς δεξιᾶς χειρός, κατέρχεται δὲ πρὸς τὴν ἀριστερὰν λαγόνα εἰς κανονικὰς τοιαύτας, ὁποίας σχηματίζει καὶ ἐπὶ τῆς γαστρὸς ἀπὸ γωνίας ἐν τῷ προκαρδίῳ πρὸς ἑκάτερον τῶν μηρῶν. Τὸ ἔργον κρίνεται τὸ ἀρχαιότερον καὶ τῶν πολυτιμοτάτων εὑρημάτων, διότι καὶ μικρὸν ἔχει φθορᾶ καὶ χρησιμωτάτη εἶνε συμβολὴ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς τέχνης.

β') Ἄγαλμα γυναικὸς μικρὸν βραχύτερον τοῦ φυσικοῦ, πλὴν τῆς δεξιᾶς ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος, τῆς ἀριστερᾶς ἀπὸ τοῦ μέσου βραχίονος καὶ τῶν κάτω ἄκρων ἀπὸ τῶν γονάτων, ἄρτιον κατὰ τὰ λοιπά. Φέρει μίτραν χθαμαλὴν καὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ μαρμάρου πλατέα τροχοειδῆ ἐνώτια. Τὴν κόμην ἔχει εἰς μακροὺς μὲν ἐπὶ τῶν νώτων πλοκάμους, ὧν ἀνὰ τέσσαρες ἑκατέρωθεν τοῦ τραχήλου ἁπλοῦνται ἐπὶ τοῦ στήθους, ἀλλ' ὑπὸ τὴν μίτραν ἐπὶ τοῦ μετώπου ἄλλως διατεταγμένην ἢ ἐν τῷ προτέρῳ καὶ τοῖς πλείστοις τῶν λοιπῶν· διότι κατὰ τὸ μέσον μὲν τοῦ μετώπου αἱ τρίχες εἶνε διατεταγμέναι ὁριζοντίως εἰς λεπτὰς κυματοειδεῖς παραλλήλους γραμμάς, κατὰ δὲ τοὺς κροτάφους εἰς καμπύλας λεπτὰς ὡσαύτως κυματοειδεῖς παραλλήλους γραμμάς. Οἱ ὀφθαλμοὶ δὲν εἶνε καθ' ὑπερβολὴν ἀνεπεπταμένοι, ἀλλὰ σεμνῶς καλύπτονται ὑπὸ τῶν βλεφάρων, καὶ ἡ ῥὶς δὲ καὶ ἡ γένυς καὶ τὰ μῆλα τῶν παρειῶν δὲν εἶνε πολὺ ὀξέα ὡς ἐν ἄλλοις· ταῦτα δὲ μαρτυροῦσι τέχνην νεωτερίζουσαν καί πως προηγμένην. Ἡ δὲ διάθεσις τῶν περιβλημάτων, τοῦ τε πολυπτύχου κατὰ τὸ στῆθος χιτῶνος καὶ τῆς καλυπτούσης μόνον τὸν δεξιὸν ὦμον καὶ βραχίονα καὶ τὰς παρυφὰς καταγράφους μαιάνδρῳ καὶ ἀνθεμίοις ἐχούσης διπλοΐδος, ἡ αὐτὴ καὶ ἐν τῷ προτέρῳ κατά τε τὴν ὄπισθεν συστολὴν καὶ τὰς ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ τῆς γαστρὸς κανονικὰς πτυχάς, πλὴν μόνον ὀξείας ἄνωθεν τοῦ ἀριστεροῦ γόνατος πτυχῆς, ἀπὸ τῆς ὁποίας παρίστατο βεβαίως λαμβάνουσα ἡ ἀριστερὰ χεὶρ καὶ ἀνασυρομένη τὸν χιτῶνα.

γ') Ἄγαλμα γυναικὸς μικρὸν μεῖζον τοῦ φυσικοῦ, ἐκκεκρουσμένα ἔχον τὴν ῥῖνα ὅλην, τὰ μῆλα τῶν παρειῶν, τὴν δεξιὰν ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος καὶ τὰ κάτω ἄκρα ἀπὸ τοῦ βραχίονος καὶ τὰ κάτω ἄκρα ἄνωθεν τῶν γονάτων. Φέρει ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μακρὸν χαλκοῦν ἧλον, δι' οὗ, ὥσπερ καὶ διὰ τῶν ὑπὲρ τὴν μίτραν μικροτέρων ἴσως ἐστηρίζετο κυνῆ ἀμπέχουσα τὴν κεφαλήν, διὸ ἡ κόμη ὕπερθεν τῆς διαδούσης τὴν κεφαλὴν μίτρας οὐδόλως ὑποτυποῦται. Ἐπὶ τῆς μίτρας φαίνονται ἀμυδρὰ ἴχνη μαιάνδρου κοσμουμένου ὑπὸ χαλκῶν, ἐπιχρύσων βεβαίως ἄλλοτε, ἥλων. Ἔχει τὴν κόμην ἐπὶ τοῦ μετώπου εἰς κανονικὰ βοστρύχια καὶ ἐπὶ τῶν νώτων εἰς μακροὺς μέχρι που τῆς ὀσφύος κανονικοὺς πλοκάμους, ὧν ἀνὰ τέσσαρες ἑκατέρωθεν τοῦ τραχήλου ἁπλοῦνται ἐπὶ τοῦ στήθους. Εἶχεν ἐνώτια πρόσθετα, ὡς μαρτυροῦσιν αἱ ἐπὶ ἑκατέρου τῶν ὤτων ὀπαί, καὶ ὀφθαλμοὺς ἐξ ὑάλου, ὧν ὁ ἀριστερὸς κεῖται ἔτι κατὰ χώραν ἐν τῇ κόγχῃ αὐτοῦ. Ἡ διάθεσις τῶν περιβλημάτων, τοῦ τε χιτῶνος καὶ τῆς διπλοΐδος, ἡ αὐτὴ καὶ ἐν τοῖς προτέροις πλὴν μόνον τῶν δαψιλεστέρων τῆς διπλοΐδος πτυχῶν τῶν ἀπὸ τοῦ ὤμου ἐπὶ τὸν τολμηρῶς κινούμενον δεξιὸν βραχίονα καὶ τὸν πῆχυν καταπιπτουσῶν.

δ') Ἄγαλμα γυναικὸς μικρότερον τοῦ φυσικοῦ ἐκκεκρουσμένας ἔχον ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας ἀπὸ τῶν ἀγκώνων καὶ τὰ κάτω ἄκρα ἀπὸ τῶν γονάτων. Διαδεῖται τὴν κεφαλὴν μίτρᾳ κεχρωσμένῃ μαιάνδρῳ πρασίνῳ, ὑπὲρ ταύτην δὲ ἔχει πολλοὺς χαλκοῦς ἥλους, δι' ὧν συνείχετο ἴσως κυνῆ ἢ χαλκοῦς ἐπίχρυσος στέφανος, διὸ ἡ κόμη ὑπὲρ τὴν ἀμπυκα ἀμελῶς ἐξειργασμένη, κατὰ δὲ τὰ ἐπὶ τοῦ μετώπου βοστρύχια καὶ τοὺς ἐπὶ τῶν ὠτῶν καὶ τοῦ στήθους πλοκάμους ὁμοία καὶ ἐν τοῖς πλείστοις τῶν εὑρεθέντων ἀγαλμάτων. Οἱ ὀφθαλμοὶ ἐπίπεδοί καὶ πρὸς τἄνω νεύοντες, ἡ ῥίς, ἡ γένυς καὶ τὰ μῆλα τῶν παρειῶν ὀξέα, βεβιασμένον δὲ μειδιᾷ, ἔχει δὲ καὶ τὰ περιβλήματα ἐπτυγμένα ὁμοίως καὶ τὰ λοιπά.

ε') Ἄγαλμα γυναικὸς μικρότερον τοῦ φυσικοῦ, πλὴν τῶν χειρῶν ἀπὸ τῶν ἀγκώνων καὶ τῶν κάτω ἄκρων ἀπὸ τῶν γονάτων ἀλώβητον τἆλλα. Ἡ κόμωσις ὅσον μὲν ἀφορᾷ εἰς τοὺς ἐπὶ τῶν νώτων καὶ τοῦ στήθους πλοκάμους ἡ αὐτὴ καὶ ἐν τοῖς προτέροις, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ μετώπου εἶνε διατεταγμένη οὐχὶ εἰς κάθετα βοστρύχια, ἀλλ' ὁριζοντίως ἀπὸ κροτάφου εἰς κρόταφον εἰς λεπτὰς παραλλήλους κυματοειδεῖς γραμμάς. Διαδεῖται τὴν κεφαλὴν ὅρμῳ ἀπομιμουμένῳ ἀδροὺς μαργαρίτας, κοσμουμένῳ δὲ ὑπὸ χρυσῶν ἡλων συνεχόντων ἴσως στέφανον. Τὰς γραμμὰς τοῦ προσώπου ἔχει ἐπιπεδωτέρας, τὸν δὲ χιτῶνα καὶ τὴν διπλοΐδα ἐπτυγμένα ὁμοίως καὶ τὰ λοιπά.

ϛ') Ἄγαλμα γυναικὸς μικρὸν βραχύτερον τοῦ φυσικοῦ ἐκκεκρουσμένον τὴν δεξιὰν ἀπὸ τοῦ καρποῦ, τῆς ἀριστερᾶς τοὺς δακτύλους πλὴν τοῦ ἀντίχειρος καὶ τοῦ λιχανοῦ καὶ τὰ κάτω ἄκρα ἀπὸ τῶν ἀστραγάλων. Ἡ διάθεσις τῆς κόμης, βεβαμμένης ἐρυθρᾶς, ἐπὶ τῶν νώτων μὲν καὶ τοῦ στήθους ὁμοία τοῖς προτέροις, ἐπὶ τοῦ μετώπου δὲ διατεταγμένη εἰς βοστρύχια κλιμακωτά. Διαδεῖται τὴν κεφαλὴν μίτρᾳ κεχρωσμένῃ διὰ πρασίνων ἀνθεμίων, ὑπὲρ ταύτην δὲ ἔχει ἧλους χρησίμους διὰ τὴν συνοχὴν στεφάνου, φέρει δὲ καὶ ἐνώτια ἐκ τοῦ αὐτοῦ μαρμάρου τροχοειδῆ, πλατέα, κατάγραφα ὑπὸ ἀκτινωτοῦ ἀνθεμίου. Περιβάλλεται χιτῶνα ποδήρη συνεσταλμένον περὶ τὰ κάτω ἄκρα καὶ σχηματίζοντα μίαν παχεῖαν καὶ μακρὰν πτυχὴν ἀνερχομένην ὑπὲρ τὸ δεύτερον περίβλημα ἀριστερὰ τῆς γαστρός, ὅπου λαμβάνει αὐτὴν ἀνασυρομένη τὸν χιτῶνα ἡ ψέλλιον φέρουσα ὀφιοειδὲς ἀριστερὰ χείρ. Ὑπὲρ τὸν χιτῶνα φέρει κῶας (κώδιον, νάκη) χειριδωτὸν καλύπτον ὅλον τὸν κορμὸν ἀπὸ τοῦ τραχήλου μέχρι που τοῦ ὑπογαστρίου. Καθ' ὅλου τὰ περιβλήματα ἀμφότερα καὶ ἡ διάθεσις αὐτῶν εἶνε ἡ αὐτὴ ταῖς τοῦ κωδιοφόρου ἀγαλματίου τοῦ πρὸ τριετίας ἀνακαλυφθέντος ἐν ταῖς παρὰ τὸν Παρθενῶνα ἀνασκαφαῖς, διαφέρει ὅμως ἐκείνου κατὰ τὴν διάθεσιν τῆς κόμης καὶ τὴν στάσιν τῶν χειρῶν καὶ τὰς γραμμὰς τοῦ προσώπου, ὅσον ἐμφερές ἐστι κατὰ τοῦτο τῷ ἀνωτέρῳ (δ') περιγραφέντι· διὸ δὲν ἤθελεν εἶναι ἴσως λίαν παρακεκινδυνευμένον νὰ προτείνῃ τις, ὅτι ἡ χεὶρ τοῦ αὐτοῦ τεχνίτου ἐποίησε τὰ δύο ἄλλα καὶ τοῦτο, διὰ τὴν ταυτότητα τῶν περιβλημάτων πρὸς τὸ ἕν καὶ διὰ τὴν ὁμοιότητα τῆς ἐκφράσεως πρὸς τὸ ἕτερον.

Παρατρέχοντες τὸν μετὰ τάνωτέρω ἀνακείμενον κίονα, οὗτινος τὴν περιγραφὴν θὰ παραθέσωμεν μετὰ τὴν τῶν ἀγαλμάτων, προβαίνομεν εἰς τὸ μετὰ τοῦτον.

ζ') Ἄγαλμα γυναικὸς πολλῷ βραχύτερον τοῦ φυσικοῦ (0,69 ὕψ.) ἐκκεκρουσμένον τὰς χεῖρας ἀπὸ τῶν ἀγκώνων καὶ τὰ κάτω ἄκρα ἀπὸ τῶν γονάτων. Διαδεῖται τὴν κεφαλὴν μίτρᾳ, ἔχει δὲ τὰ περιβλήματα ἐπτυγμένα ὁμοίως καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς, πλὴν μικρῶν τινων διαφορῶν τῆς διπλοΐδος, τὴν κόμμωσιν ὡσαύτως ὁμοίαν πλὴν διαφορᾶς τινος τῶν ἐπὶ τοῦ μετώπου βοστρυχίων καὶ τὰς γραμμὰς τοῦ προσώπου γωνιώδεις.

η') Κορμὸς ἀγάλματος γυναικὸς πολλῷ βραχυτέρου τοῦ φυσικοῦ ἐκκεκρουσμένος τὴν κεφαλὴν μετὰ τοῦ τραχήλου, ὅστις ἐσφηνοῦτο ἐν τῷ κορμῷ, τὴν δεξιὰν ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος, ἐν ᾧ ἐσφηνοῦτο ὁ πῆχυς καὶ τὴν ἀριστερὰν ἀπὸ τοῦ ὤμου. Τὴν σωζομένην ἐπὶ τῶν νώτων καὶ ἐπὶ τοῦ στήθους κόμην καὶ τὰ περιβλήματα ἔχει διατεταγτένα ὁμοίως καὶ τὰ λοιπὰ (α, β, γ, δ, ε, ζ).

θ') Κορμὸς ἀγάλματος γυναικὸς πολὺ μικρότερος τοῦ φυσικοῦ, πλὴν τῆς κεφαλῆς μετὰ τοῦ τραχήλου, τῆς δεξιᾶς ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος, τῆς ἀριστερᾶς ἀπὸ τοῦ ὤμου καὶ τῶν κάτω ἄκρων ἀπὸ τῶν γονάτων κατὰ τἆλλα ἀλώβητον. Τὴν κόμμωσιν ἐπὶ τῶν νώτων καὶ τοῦ στήθους (τρεῖς πλόκαμοι ἑκατέρωθεν) καὶ τὰ περιβλήματα ἔχει διατεταγμένα ὁμοίως καὶ τὰ λοιπά. Ἡ ἐξεργασία αὐτοῦ εἶνέ πως ἀμελής.

ι') Κορμὸς ἀγάλματος ἀνδρὸς μικρὸν βραχύτερος τοῦ φυσικοῦ, ἐκκεκρουσμένος τὴν κεφαλὴν μετὰ τοῦ πλείστου τραχήλου, τὴν ἀριστερὰν ὠμοπλάτην, τὴν δεξιὰν χεῖρα ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος, τὴν ἀριστερὰν ἀπὸ τοῦ καρποῦ καὶ τὰ κάτω ἄκρα ἀπὸ τῶν γονάτων. Περιβάλλεται χιτῶνα διπλοῦν, τὸν μὲν κάτωθεν ἐρυθρόν, κεχρωσμένον τὴν κατὰ τὸν τράχηλον παρυφὴν μαιάνδρῳ πρασίνῳ, ποδήρη, χειριδωτόν, πολύπτυχον μάλιστα κατὰ τὸν δεξιὸν βραχίονα, τὸν δὲ ἄνωθεν βραχὺν κατερχόμενον μέχρι κάτωθι τῶν λαγόνων, καλύπτοντα τὸν ἀριστερὸν μόνον ὦμον, ἀφ' οὗ κατέρχεται πρὸς τὴν δεξιὰν λαγόνα εἰς κανονικὰς ἐπὶ τοῦ στήθους πτυχάς, ὁποίας ὅμως δὲν σχηματίζει καὶ ἐπὶ τῆς γαστρός, ὡς παρίσταται ἡ διπλοὶς ἐν τοῖς ἀγάλμασι τῶν γυναικῶν. Κόμη οὔτε ἐπὶ τῶν νώτων ἁπλοῦται οὔτε ἐπὶ τοῦ στήθους, τοῦτο δὲ δὲν ὑποδηλοῖ μαστούς, ὡς δαψιλῶς παρίστανται ἐν τοῖς τῶν γυναικῶν ἀγάλμασι. Διὸ εἴπομεν, ὅτι ἀνήκει εἰς ἄγαλμα ἀνδρὸς φέροντος τὸν ποδήρη αἰγυπτιακὸν χιτῶνα, ὃν περιεβάλλοντο οἱ ὀλβιώτεροι τῶν παλαιοτέρων Ἀθηναίων καὶ οἱ Ἴωνες κατὰ τὸ ξυγγενές.[1]

ια') Κορμὸς φυσικοῦ μεγέθους ἀγάλματος Νίκης, ἐκκεκρουσμένος τὴν κεφαλήν, τὴν δεξιὰν ἀπὸ τοῦ βραχίονος, τὸν ἀριστερὸν ὦμον μετὰ μέρους τοῦ στήθους καὶ κάτωθεν ἀπὸ τῶν λαγόνων. Ἡ κόμη καταπίπτει οὐχὶ εἰς κανονικοὺς ἐπὶ τῶν νώτων καὶ τοῦ στήθους πλοκάμους, ἀλλ' εἰς μίαν δαψιλῆ δέσμην ἐπὶ τοῦ τραχήλου, περὶ τὴν δέρην τοῦ ὁποίου ἔφερε βεβαίως ὅρμον, ὡς μαρτυροῦσι πολλαὶ καὶ μικραὶ ὀπαί. Περιβάλλεται χιτῶνα, λεπτὰς ἔχοντα πτυχὰς καὶ τὴν παρυφὴν κεχρωσμένην ἐρυθρὰν καὶ πρασίνην, ἐπ' αὐτοῦ δὲ διπλοΐδα καλύπτουσαν τὸν δεξιὸν ὦμον, ἀφ' οὗ κατέρχεται πρὸς τἀριστερὰ σχηματίζουσα ἐπὶ τοῦ στήθους κλιμακωτὰς κανονικὰς πτυχάς, ὁποίας καὶ ἐπὶ τῆς γαστρὸς ἀπὸ γωνίας ἐπὶ τοῦ προκαρδίου. Ἐπὶ τῶν ὠμοπλατῶν φέρει βαθείας καὶ πλατείας ἐντομάς, ἐν αἷς ἐνεσφηνοῦντο αἱ πτέρυγες, ἀναπεπταμέναι βεβαίως. Ὁ κορμὸς παρίστησιν ἄγαλμα Νίκης ἐν ζωηρᾷ πρὸς τὰ ἐμπρὸς κινήσει, ὡς δηλοῦται ὑπὸ τῆς παρὰ τὴν δεξιὰν λαγόνα ἄκρας τῆς διπλοΐδος φερομένης πρὸς τὰ ὀπίσω, εἶχε δὲ τὴν κεφαλὴν ἐστραμμένην ἠρέμα πρὸς τὰ δεξιά, ὡς μαρτυρεῖται ὑπὸ τοῦ τραχήλου. Ἡ ἐργασία τυπικὴ μὲν ἔτι, ἀλλ' ἐπιμεμελημένη καὶ γενναία περὶ τὴν διάθεσιν τῶν πτυχῶν, ὁ τράχηλος, τὸ στῆθος καὶ καθ' ὅλου τὸ σῶμα φυσικώτερον ἔχουσι διατυπωθῆ καὶ ἐνέχουσι ζωήν, ἡ διάταξις τῆς κόμης τολμηρά, διαφέρουσα τῆς κανονικῆς καὶ ἀψύχου τῶν λοιπῶν. Ὅθεν ἀνήκει ἀναμφιβόλως εἰς τὰ ἔργα τὰ προσεγγίζοντα εἰς τοὺς χρόνους τοὺς λύσαντας τὰ δεσμὰ τῆς τέχνης ἀπὸ τοῦ παραδεδομένου τύπου τῆς σκληρότητος, τοῦ ἀπεσφιγμένου καὶ τῶν ἀκριβῶς ἀποτεταμένων γραμμῶν. Εἶνε ἄρα κατ' ἀξίαν τέχνης τὸ ἄριστον τῶν νέων γλυπτικῶν εὑρημάτων, ποιηθὲν ἴσως ἀμέσως πρὸ τῆς εἰσβολῆς τοῦ Ξέρξου.—Μὴ ἐπὶ τῇ ἐν Μαραθῶνι νίκῃ;

Μετὰ ταῦτα προβαίνομεν εἰς τὴν καταρίθμησιν τῶν λειψάνων τῶν ἀγαλμάτων, τῶν ἐν τῇ ΝΔ αἰθούσῃ ἐντὸς τῆς ὑαλοσκεποῦς τραπέζης ἀποκειμένων.

α') Κεφαλαὶ δύο ἀγαλμάτων γυναικῶν, ὧν ἡ μὲν ἀρχαϊκὴ ὁμοία τὰς γραμμὰς τοῦ προσώπου τοῖς ἤδη περιγραφεῖσιν. Ἔφερε στέφανον, ὑφ' ὃν ἡ ἐπὶ τοῦ μετώπου διάθεσις τῆς κόμης εἰς ὁριζοντίας γραμμάς, ἔχει δὲ τὴν κόμην, τὰς κόρας τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τὰ χείλη βεβαμμένα ἐρυθρά· ἡ δὲ ἑτέρα, νεωτέρας ἐργασίας, ἀναδεδεμένη τὴν κεφαλὴν ταινίᾳ, τὴν δὲ κόμην ἔχουσα κεχωρισμένην κατὰ μέσον τῆς κεφαλῆς καὶ καταπίπτουσαν ὄπισθεν. Αἱ γραμμαὶ τοῦ προσώπου ἐπιπεδώτεραι καὶ τὸ σχῆμα ᾠοειδές.

β') Ἄκραι χεῖρες πέντε, ὧν τρεῖς κρατοῦσιν ἐν τῇ παλάμῃ καρπὸν μηλέας ἤ ῥοιᾶς.

γ') Ἄκροι πόδες δέκα οἱ μὲν ἀνὰ δύο, οἱ δὲ μόνοι σωθέντες· τούτων οἱ πλείους μὲν ἔχουσι λεπτὴν καὶ ἐπιμελημένην ἐργασίαν, ἄξιοι δὲ παρατηρήσεώς εἰσι δύο φυσικοῦ μεγέθους φέροντες πέδιλα παχέα προσδεόμενα ἐπὶ τοῦ ποδὸς διὰ σχοινίων λεπτῶν καὶ φυσικῶν, καὶ ποὺς δεξιὸς φυσικοῦ μεγέθους φέρων ὑπόδημα (σάνδαλον ἢ πηλοβατὶς) κεχρωσμένον ἐρυθρὸν μετὰ λεπτοῦ πέλματος καλῦπτον δὲ ὅλον τὸν πόδα, οὗτινος δὲν φαίνονται οἱ δάκτυλοι, πορπώμενον δὲ διὰ τριῶν χαλκῶν πορπῶν.

δ') Συντρίμματα ἀνήκοντα εἰς τὴν ὀσφύν, καὶ τὰ κάτω ἄκρα ἀγάλματος καλυπτομένου ὑπὸ διπλοῦ χιτῶνος κεχρωσμένου διὰ ζωηροτάτου μαιάνδρου καὶ ἄλλων ἀσήμων χρώσεων.

ε') Ἕνδεκα τεμάχια μαρμαρίνου ἐπιπαρίου, ὧν καλῶς διατηρεῖται ἡ κεφαλὴ ἐκκεκρουσμένη μόνον τὰ ἄκρα ἀμφοτέρων τῶν σιαγόνων. Ἔχει τὴν χαίτην βραχεῖαν καὶ ἠνωρθωμένην καὶ ἐπ' αὐτῆς πολλοὺς χαλκοὺς ἧλους. Αἱ γραμμαὶ σκληραὶ καὶ ἀποτεταμέναι, οἱ ὀφθαλμοὶ ἐπίπεδοι καὶ πρὸς τὰ ἄνω καὶ ἔξω νεύοντες, ὡς ἐν τοῖς ἀγάλμασι, περὶ ὧν ἀνωτέρω εἴπομεν.

(Ἕπεται ἡ περιγραφὴ τοῦ κίονος καὶ τῶν ἐκ μετάλλου ἢ πηλοῦ εὑρημάτων)

Κ. Γ. Ζησιου.

ΜΙΚΡΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

(Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε σελ. 89)

ὥρα 3 μ. μ.

Ἀπελπισία! οἱ φόβοι μας ἐπανέρχονται. Ὁ Στρεμμενὸς πάλιν αὐξάνει. Ἀπὸ τοῦ Σουλεϊμάναγα ἀκούονται κωδωνοκρουσίαι, πυροβολισμοί. Μᾶς μηνύουσι τὸν κίνδυνον καὶ μᾶς ζητοῦσι βοήθειαν. Οἱ πτωχοί! πάλιν ὁ ποταμὸς τοὺς ἀπειλεῖ· προχθὲς ἔκοψε τὰς ἡμισείας οἰκίας των, σήμερον θὰ τελειώσῃ βεβαίως τὸ καταστρεπτικὸν ἔργον του... Εὐτυχῶς ἔχομεν τὴν ἀλληλοβοήθειαν· πολλοὶ σπεύδουν ἔφιπποι μετὰ σκαπανῶν ἐκεῖ...

Αἱ κωδωνοκρουσίαι ἐπιτείνονται· οἱ πυροβολισμοὶ αὐξάνουσι. Δυστυχεῖς! παρ' ἀνθρώπων μὴ ζητεῖτε βοήθειαν· τίς δύναται νὰ ἀντιπαλαίσῃ πρὸς τὸ φοβερὸν αὐτὸ στοιχεῖον; στρέψατε ἀλλοῦ τὰ βλέμματά σας...

Ὅλοι ἐνταῦθα εἶνε περίσκεπτοι, συνωφρυωμένοι, ἀπηλπισμένοι. «Τί δυστυχισμένη χρονιά! Οὔτε σιτάρι θὰ ἔχουμε ἐφέτος, οὔτε ἀρνιά, οὔτε σταφίδα!.. Καὶ ἂν κρατήσῃ, ποιὸς ξεύρει πότε θὰ πατηθοῦν τὰ κτήματα... καὶ ὁ ἐργάτης δὲν θὰ δύναται εὐκόλως νὰ ἐργασθῇ μήπως *στραβώσει* κανὲν *μάτι* ἀπὸ τὰ κλίματα... καὶ τὸ ἡμεροδοῦλι θὰ ἦνε ὑπερτιμημένον. Ποῦ χέρια διὰ καλλιέργειαν ἐφέτος; τὰ ἔχει ὅλα ἡ Πατρίς..»

Ἀλλ' ἐνῷ αἱ σκέψεις αὐταὶ ἐπισκοτίζουσι τὸν νοῦν τῶν ἀνδρῶν καὶ ὅλοι μετὰ παλμῶν περιμένομεν νὰ μάθωμεν τὴν τύχην τῶν γειτόνων μας χωρικῶν, αἱ νεάνιδες ἀναβαίνουσι *'ς τῆς σοφίτες* τῶν οἰκιῶν των καὶ ἀμέριμνοι, λάλοι, ὡς σιταρῆθραι ἐν τῷ ἀγρῷ, ὁμιλοῦσιν ἡ μία πρὸς τὴν ἄλλην, γελοῦσιν, ἀστεΐζονται, ἀτάραχοι αὐταὶ πρὸ τῆς πέριξ καταστροφῆς... Τινὲς μάλιστα τούτων, μὴ ἔχουσαι γείτονας ἀλλὰ καὶ μὴ συνέχουσαι τὴν γλῶσσάν των, ὁμιλοῦσι μόναι των, αἱ κακαί, ἵνα προσελκύσωσι τὰ βλέμματα τῶν διαβατῶν καὶ γελοῦν χαιρεκάκως ὁπόταν διὰ νὰ τὰς ἴδῃ τις πατῇ τὴν παρὰ τοὺς πόδας του ἰλύν... Πολλοὶ ἀντλοῦσι τὴν εὐθυμίαν τῶν ἀπὸ τὰ παθήματα τῶν ἄλλων... Ἡ εὐθυμία ὅμως αὐτὴ τῶν νεανίδων μᾶς δεικνύει τὴν περιφρόνησιν, ἣν ἡ νεότης αἰσθάνεται πάντοτε πρὸς τὸν κίνδυνον...

ὥρα 7 μ. μ.

Ἦλθεν ἡ καρδία εἰς τὴν θέσιν της. Ἐπέστρεψαν οἱ μεταβάντες ὅπως δώσωσι βοήθειαν εἰς Σουλεϊμάναγα. Οὐδὲν εὐτυχῶς ἔπαθον οἱ γείτονές μας χωρικοί. Ὁ ποταμὸς ἠρκέσθη μόνον δεικνύων ἀπὸ τῆς κοίτης του τὴν ἀφρισμένην του χαίτην καὶ βρυχώμενος ὡς θηρίον δεικνῦον τοὺς ὀδόντας ἀπὸ τῆς φωλεᾶς του... Ἀλλ' οἱ δυστυχεῖς χωρικοί, καταπεφοβισμένοι ἀπὸ τὰς προηγουμένας καταστροφάς, ἐνόμισαν ὅτι πάλιν θὰ ὑπερεπήδα τὴν κοίτην του καὶ ἤρχισαν νὰ ἀνησυχοῦν. Ἔτρεξαν ὅλοι μὲ σκκπάνας καὶ πτῦον διὰ νὰ ὑψώσουν χαρακώματα. Ὀλίγον ὅμως ἔλειψεν ὅ,τι δὲν ἔκαμεν ὁ ποταμὸς νὰ τὸ κάμουν οἱ ἴδιοι. Δὲν συνεφώνουν εἰς τὴν ἐκλογὴν τῆς θέσεως, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ ὕψωνον τὸ χαράκωμα· ἐὰν τὸ ὕψουν εἰς τὸ ἕνα μέρος, ὁ ποταμὸς θὰ ἔστρεφε καὶ θὰ κατέστρεφε τὰς ἄλλας πλευρὰς τοῦ χωρίου. Ἐκ τούτου προέκυψε σφοδρὰ φιλονικία· τυφλοὶ ἐκ τοῦ φόβου καὶ τῆς ἀπελπισίας οἱ χωρικοὶ ἔδραξαν τὰ ὅπλα νὰ ἐπιτεθῶσι κατ' ἀλλήλων. Εὐτυχῶς ἔφθασαν οἱ ἰδικοί μας χωρικοὶ καὶ τοὺς καθησύχασαν, ὁ δὲ περιορισθεὶς ἐν τῇ κοίτῃ του ποταμὸς κατέπαυσε τοὺς φόβους καὶ ἔσβεσε τὴν ὀργήν των...

Ἐδῶ ἀκόμη δὲν ἡσύχασαν οἱ κάτοικοι· ἀμφιβάλλω ἐὰν θὰ κλείσουν μάτι καθ' ὅλην τὴν νύκτα. Ἡ πόλις μας ὁμοιάζει πρὸς μικρὰν Βενετίαν· ὅλαι αἱ ὁδοὶ σκεπασμέναι ἀπὸ τοῦ ὕδατος ὁμοιάζουν πρὸς διώρυγας· οἱ ἄνθρωποι τρέχουν εἰς τὰς ὁδούς, μεταφέροντες στρώματα ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην οἰκίαν· ἀκούονται αἱ φωναί, αἱ παρακελεύσεις των, ὡς φωναὶ λεμβούχων κατὰ τὴν ὥραν τοῦ ἀτμοπλοίου... Φανοὶ φαίνονται ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ὡς πυραὶ ἁλιευτικῶν πλοιαρίων.. Εἰς τὰς δύο συνοικίας ὅπου ὑπάρχουσιν ἐκκλησίαι, οἱ κάτοικοι διανυκτερεύουσιν ἐν αὐταῖς, δεόμενοι εἰς τὴν Παρθένον πρὸς λύτρωσίν μας. Ἡμεῖς εἴμεθα ἐν τῷ μέσῳ ἀποκεχωρισμένοι τῶν ἄλλων... ὄχι ὅμως καὶ τοῦ Θεοῦ· ἐλπίζομεν ὅτι οἱ συγχωρικοί μας θὰ μᾶς περιλαμβάνουν εἰς τὰς προσευχάς των...

ὥρα 9 μ. μ.

Ἔπαυσεν ἡ βροχή· ὁ οὐρανὸς ἐκαθαρίσθη κάπως· ἡ σελήνη ἀναφαίνεται εἰς τὸν ὁρίζοντα ἐπαργυροῦσα τὴν ἐπιφάνειαν τῶν ὑδάτων... Ἕκαστος ὑψηλὸς οἶκος περιέχει ὁλοκλήρους οἰκογενείας· ὅλοι εἶνε κατάφωτοι· νομίζει τις ὅτι ἦλθον αἱ ἀπόκρεω. Εἰς γειτονικήν μου οἰκίαν οἱ κύριοι μετὰ τῶν προσφύγων συγγενῶν των διασκεδάζουσιν· ἀκούω τὰς εὐθύμους φωνάς των, τοὺς γέλωτάς των· βλέπω ἀπὸ τοῦ παραθύρου διερχομένην τὴν ἄλυσιν τῶν παρθένων χορευουσῶν ὑπὸ τοὺς γλυκεῖς ἤχους τοῦ *ντεφίου*.

Ἂς εὐθυμήσουν· ἐν ὥρᾳ τοῦ κινδύνου τὸ καλλίτερον εἶνε ἡ περιφρόνησις αὐτοῦ..

4 Ἰανουαρίου

Κάπως ὁ καιρὸς ἐβελτιώθη σήμερον. Ναὶ μὲν δὲν ἔχομεν *μαχάδα*, ἔπαυσεν ὅμως ἡ βροχή, ἡ ἀδιάκοπος ἐκείνη βροχή, τὸ *τσίρι-τσίρι*, τὸ ὁποῖον *ἐσάπισε τὴν γῆν*, ὡς λέγουν οἱ χωρικοί. Οἱ δρόμοι ἠλευθερώθησαν, ἡ συγκοινωνία ἐντὸς τῆς πόλεώς μας ἐπανελήφθη... Ἄγνωστον ὅμως ἔτι πότε θὰ ἴδωμεν χωρικὸν ἐνταῦθα· πότε θὰ μάθωμεν τὰς καταστροφὰς τῶν γειτόνων μας.

5 Ἰανουαρίου

— Ἄκου ποὺ 'ς τὸ λέω· δὲν ἦταν τίποτε· ἔφευγαν οἱ Καλλικάντζαροι ἀπόψε.

— Σώπα, καϋμένη γρηᾶ καὶ σύ· ἐγώ, τόσα χρόνια πάω, ποτὲ δὲ θυμᾶμε τέτοιο κακό.

— Ἐγὼ τὸ θυμᾶμαι πάντα 'ς τὴς δώδεκα ἡμέραις μέσ' 'ς τὸ λάλημα τοῦ πετεινοῦ φεύγαν οἱ Καλλικάντζαροι· καὶ πῶς κάναν!...

— Μὰ τέτοιος σίφουνας! τέτοιος ἔμπος!;

— Ἄκου ποὺ στὸ λέω, γέρω μου, ἔφευγαν οἱ Καλλικάντζαροι....

Τοιοῦτος διάλογος συνήφθη σήμερον τὴν πρωΐαν μεταξὺ δύο γηραιῶν συζύγων, συζητούντων περὶ τοῦ ἀνέμου, ὅστις ἔπνευσεν ἀπόψε. Ἦτο τοσοῦτον ὁρμητικός, ὥστε πολλὰς στέγας οἰκιῶν ἀνήρπασεν, ἐξερίζωσε δένδρα, ὑπάρχει δὲ φόβος μήπως ἀπετελείωσεν οὗτος ὅ,τι ἤρχισεν ὁ ποταμὸς εἰς τὰ ἀτυχῆ χωρία...

Ἦλθον σήμερον οἱ χωρικοί. Εἶνε λυπηρὸν νὰ ἀκούῃ τις τὰς σπαραξικαρδίους διηγήσεις των, νὰ μανθάνῃ τὰς φοβερὰς καταστροφάς των. Καὶ πῶς τὰ διηγοῦνται! οἱ ἀφελεῖς λόγοι των ἐνέχουν ὅλον τὸν πόνον τῆς καρδιᾶς των.

Ἐκτὸς τοῦ Καβάσιλα, ἔπαθον ζημίας τὸ Στροῦσι καὶ Σουλεϊμάναγα. Κεῖνται ἀμφότερα δυτικομεσημβρινῶς τῶν Λεχαινῶν. Ἀπέχουσιν ἀλλήλων μόλις 5 λεπτὰ τῆς ὥρας καὶ ἀριθμοῦσι τὸ μὲν 20, τὸ δὲ 40 οἰκογενείας. Εἰς τὰ χωρία αὐτὰ ἔφθασεν ὁ ποταμὸς τὴν νύκτα τῆς παρελθούσης Δευτέρας. Ὅτε ἀπεσύρθη, ἀφῆκεν ὄπισθέν του ἐκτὸς τῶν ἄλλων πραγμάτων καὶ ὄφεις μεγάλους καὶ μικροὺς περιπεπλεγμένους εἰς τοὺς διαφόρους κορμοὺς δένδρων. Τινὲς τούτων εἶχον πνιγῆ, ἄλλοι ὅμως μόλις ἀναλαμβάνοντες τῆς νάρκης, τρέπονται εἰς τὰ κτήματα καὶ τοὺς οἴκους, οἱ δὲ χωρικοὶ τοὺς καταδιώκουν κατὰ πόδας.

Καθ' ἣν ὥραν μᾶς διηγεῖτο ταῦτα εἰς χωρικὸς ἐκ Σουλεϊμάναγα, εἰσῆλθεν ἐν τῷ καφενείῳ ὑψηλὸν καὶ εὔμορφον παλληκάρι, ὁ Δῆμος, ὁ μοναχογυιὸς τοῦ γέρω Βρανᾶ, ὅλοι τὸν γνωρίζομεν ὅλοι ἀγαπῶμεν τὸν καλὸν Δῆμον διὰ τὴν χρυσῆν του καρδιά. Οἱ καστανοὶ ὀφθαλμοί του ἐκφράζουσι τόσην γλυκύτητα, τὸ ἀφελές, τὸ ἤρεμον πρόσωπόν του τόσην εἰλικρίνειαν, ὥστε εἶνε ἀδύνατον ἐκ πρώτης ὄψεως νὰ μὴ συμπαθήσῃ τις πρὸς αὐτόν... Τὸν ἐκαλέσαμεν καὶ ἐκάθησε πλησίον μας· ὁ πρῶτος χωρικὸς ἔπαυσεν εὐθὺς τὴν διήγησίν του.

Ὁ Δῆμος μοὶ ἐφάνη πολὺ καταβεβλημένος. Ὑπὸ τὸ μαῦρον σκουφάκι, τὸ ὁποῖον τὰ παλληκάρια τῶν χωρίων μας συνειθίζουσι καὶ τὸ ὁποῖον καλύπτει λεβέντικα μόνον τὴν κορυφὴν τῆς κεφαλῆς, ἐξεῖχεν ἡ κόμη του ἀγρία καὶ ἀτημέλητος, ἐνίοτε δὲ τρόμος τις ἔκαμνε τὸ σῶμά του νὰ ἀναπηδᾷ ἡ κεφαλή του ἔκλινεν ἐδῶ καὶ ἐκεῖ ἀτάκτως, οἰοφθαλμοί του περιεστρέφοντο ἀνησύχως. Εἰς τὰς ἐρωτήσεις τοῦ συντρόφου μου ἀπήντα ἄλλοτε ζωηρῶς, ἄλλοτε βραδέως, ἡσύχως, ὡς ἄνθρωπος παθὼν μεγάλην συμφορὰν καὶ θέλων νὰ κινήσῃ τὸν οἶκτον τῶν ἀκροατῶν του.

— Ἔλα, καϋμένε, ποὺ τἄχασες! τῷ εἶπε μὲ φωνὴν ἔντονον ὁ συντροφός μου, ἵνα τῷ δώσῃ θάρρος εἰς τὴν λύπην του· ὅ,τι ἔγειν' ἔγεινε· δὲν εἶσαι μοναχός σου.

— Ἄχ! ἐμένα μὲ κατάστρεψε, κὺρ Δημήτρη· εἶπε μετ' ἄλγους ὁ Δῆμος· μοῦ 'πῆρε ὅ,τι κι' ἂν εἶχα, ὅ,τι κι' ἂν εἶχα μοῦ 'πῆρε!...

Καὶ ἔκλινε τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω.

— Ἐσὺ νὰ ἦσαι καλά· νέος εἶσαι, τὰ ματαφτιάνεις..... τὸ καλὸ εἶνε ποὺ δὲν χάθηκαν ἄνθρωποι.

Ὁ Δῆμος τὸν παρετήρησεν ἀτενῶς· ῥῖγος διέδραμε τὸ σῶμά του· οἱ μῦς τοῦ προσώπου του ἤρχισαν νὰ κινῶνται σπασμωδικῶς.

— Ἕνας μονάχα· εἶπεν ὑψῶν τὸν ἕνα δάκτυλον τῆς ἀριστερᾶς χειρός· ἕνας μονάχα· ὅλ' ἡ συφορὰ 'ς' ἐμένα ἔπεσε!...

Ἐφρίξαμεν ὅλοι ἀκούσαντες τὸν πένθιμον καὶ τραχὺν τῆς φωνῆς του τόνον.

— Πνίγηκαν ἄνθρωποι; ποιός; ποιονοῦ; ἠρωτήσαμεν συγχρόνως.

Ὁ Δῆμος δὲν μᾶς ἀπήντησεν, ἀλλ' ἠγέρθη καὶ ἐξῆλθεν ἐσπευσμένως τοῦ καφενείου.

— Ἡ γυναῖκά του· μᾶς εἶπεν ὁ ἕτερος χωρικός, εἰς τὸν ὁποῖον εἴχομεν στρέψει ἐρωτηματικὸς τοὺς ὀφθαλμούς μας.

Ἡ γυναῖκά του! Τότε ἐνοήσαμεν τὴν ἀπελπιστικὴν τοῦ Δήμου στάσιν, τότε ἐμαντεύσαμεν ὁποία θύελλα ἐμαίνετο εἰς τὸ στῆθός του. Ὁ πτωχός! Οὐχὶ μόνον τὴν μικρὰν του περιουσίαν τῷ ἀφήρπασεν ὁ ποταμός, ἀλλὰ καὶ τὴν εὐτυχίαν του, τῷ ὄντι ἔχασεν ὅ,τι καὶ ἂν εἶχε!...

Ὁ Δῆμος τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν ἔκαμε τοὺς γάμους του. Ὁ μικρός του οἰκίσκος ἀντήχει ἀπὸ φωνάς, ἀπὸ ᾄσματα τῶν φίλων του· μάλιστα εἶχον καὶ τὰ *ντεβούλια*... Παρῆλθεν ἡ πρώτη νύξ, νὺξ εὐτυχίας καὶ ἀγαλλιάσεως διὰ τὸν πτωχὸν χωρικόν· ἐκείνην τὴν ἡμέραν τῷ ἐφάνη ὅτι ἀνεγεννήθη· νέος ὁρίζων ἠνοίχθη πρὸ αὐτοῦ· νέαι ἐλπίδες, νέοι πόθοι ἐπεφοίτησαν εἰς τὴν καρδίαν του... Ἡ Δευτέρα ἀνέτειλεν· ἡ θεία του ἡ Γιαννὶς ἀντικατέστησε τὴν μητέρα του—ἥτις εἶχεν ἀποθάνει πρὸ πολλοῦ—ἔθηκε τοὺς γύφτους παρὰ τὴν θύραν τοῦ νυμφικοῦ θαλάμου νὰ τοῦ βαρέσουν διὰ τῆς *καραμούζας*, ὡς συνειθίζεται τὸ:

---

[1] Ἡρόδ. II, 81. — Θουκ. I, 6. — Πολυδ. VII, 71.

Τώρα τὰ πουλιά, κόρα τὰ χελιδόνια,
Τώρα ἡ πέρδικες γλυκολαλοῦν καὶ λένε:
—Ξύπν', ἀφέντη μου, ξύπνα, καλέ μ' ἀφέντη,
Ξύπν', ἀγκάλιασε κορμὶ κυπαρισσένιο
Κ' ἄσπρονε λαιμό . . . . . .

Ὁ Δῆμος τὸ ἤκουσεν ἀπὸ τῆς νυμφικῆς του κλίνης σιγὰ-σιγά, ὡς νανούρισμα, τὸ ὁποῖον τῷ ἔλεγεν ἡ μήτηρ του διὰ νὰ τὸν ἀποκοιμίσῃ. Πολλάκις εἶχε τραγουδήσει αὐτὸ τὸ τραγοῦδι, ἀλλὰ ποτὲ δὲν τῷ ἐφάνη τόσον γλυκύ, ποτὲ δὲν ἐκίνησεν ὅτι ἦτο δυνατὸν αὐτὸ νὰ συγκινήσῃ τόσον τὴν καρδίαν του... Ἐστράφη καὶ συνήντησε πλήρες ἀγάπης τὸ βλέμμα τῆς *καλῆς* του· ἴσως καὶ ἐκείνη ἐσκέπτετο τὸ αὐτό...

Ὁ Δῆμος μετ' ὀλίγον ἐνηγκαλίσθη εὐτυχὴς τοὺς παρὰ τὴν θύραν τοῦ θαλάμου ἀνεμένοντας *βλάμπιδές* του. Διῆλθον καὶ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐν μέσῳ πότου καὶ ᾀσμάτων καὶ τὴν ἑσπέραν ἀπεχωρίσθησαν... Τώρα δὲν ἀκολουθοῦν τὴν παλαιὰν συνήθειαν νὰ κάθωνται οἱ γαμβροὶ τρεῖς ἡμέρας εἰς τὸ σπίτι. Ὁ Δῆμος τὴν ἄλλην ἡμέραν θὰ ἐπήγαινε νὰ *κάμῃ* τὸ χωράφι του...

Ἀλλὰ τὴν νύκτα ἐνῷ ἐκοιμᾶτο ἤκουσε βοὴν ἀπαισίαν, φωνὰς φόβου καὶ συγχύσεως πολλάς. Ἐξῆλθεν ἔξω, παρατηρεῖ, οὐδὲν διακρίνει. Ἀλλ' αἱ φωναὶ ἐγίνοντο ἐντονώτεραι, τρομακτικώτεραι· ἡ βοὴ ἐπλησίαζεν... Ὁ Δῆμος προχωρεῖ ὀλίγον καὶ παρατηρεῖ... Αἴφνης διακρίνει δεξιά, πρὸς τὸ μέρος τοῦ δρόμου, ὄπισθεν συστάδος ἀγριελαιῶν τὸ ὕδωρ τοῦ ποταμοῦ ἐρχόμενον ὑψηλόν, θεόρατον καὶ ὄρθιον ὡς στήλη ἀνεμοστροβίλου, ὡς *σαϊτόφιδο*... ἐπιπίπτει μεθ' ὁρμῆς ἐπὶ τοῦ οἰκίσκου καὶ παρέρχεται ἀφρίζον καὶ μανιῶδες... Ὁ οἰκίσκος ἔπεσεν, ἐπ' αὐτοῦ δὲ ἐκάθησεν ἡσύχως ἡ στέγη... Ὁ Δῆμος ἐκβάλλει φοβερὰν κραυγήν, παρατηρεῖ ἔνθεν κἀκεῖθεν, ζητῶν νὰ εὕρῃ μέρος διὰ νὰ εἰσέλθῃ καὶ αὐτός. Ἀλλ' οὐδὲν δύναται νὰ εὕρῃ· ἡ στέγη εἶνε βαρεῖα. Καὶ τὸ ὕδωρ τὸν ἀπωθεῖ, ὡς ζηλότυπον, θέλει νὰ τὸν παρασύρῃ μακράν, βρέμει, ὠσεῖ νὰ καγχάζῃ, νὰ περιπαίζῃ τὴν ὀδύνην του... Μακρὰν φαίνονται οἱ χωρικοὶ γυμνοί, ἀτημέλητοι, ὡς νυκτερινὰ φαντάσματα, φεύγοντες μετὰ τρόμου καὶ ἀκολουθούμενοι κατὰ πόδας ὑπὸ τοῦ ὕδατος... Ὁ Δῆμος, φοβηθεὶς μὴ παρασυρθῇ ὑπὸ τοῦ ρεύματος, πηδᾷ ἐπὶ τῆς στέγης. Τρέχει ἐδῶ καὶ ἐκεῖ παρατηρῶν.... Αἴφνης κύπτει, ἀφαιρεῖ κεράμους τινάς, συντρίβει διὰ τῶν ποδῶν τοὺς καλάμους τῆς ὀροφῆς καὶ κατέρχεται ἐν τῷ οἰκίσκῳ... Οἱ πόδες του βυθίζονται μέχρι σφυρῶν εἰς τὸ ὕδωρ· κύπτει, ἀργοβατεῖ, ἐκτείνει τὰς χεῖρας ἐδῶ κ' ἐκεῖ ἀναζητῶν... Εἰς τὸ πρόσωπόν του αἰσθάνεται πότε φλόγωσιν, ὡς κατὰ τὴν προσέγγισιν πυρᾶς, πότε ψυχρότητα, ὡς κατὰ τὴν προσέγγισιν χιόνος... ἡ καρδία του κτυπᾷ ἀδιακόπως, ταχέως· αἱ χεῖρές του τρέμουν, ὡς αἱ τοῦ φιλαργύρου ἀναζητοῦντος τὸ νεκρυμμένον βαλλάντιόν του... Αἴφνης ψαύει σῶμά τι, ἐκβάλλει κραυγὴν ἀνάμικτον χαρᾶς καὶ λύπης, τὸ θλίβει εἰς τὰς ἀγκάλας καὶ ἐξέρχεται διὰ τῆς ὀπῆς ἐπὶ τῆς στέγης...

Ὅτε τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἔπαυσεν ἡ πλήμμυρα καὶ οἱ χωρικοὶ ἐπέστρεψαν, εὗρον ἐπὶ τῆς στέγης καθήμενον τὸν Δῆμον, θλίβοντα ἐπὶ τῶν γονάτων του ἄπνουν τὴν γυναῖκά του... Τῷ ὡμίλησαν νὰ κατέλθῃ, ἀλλ' αὐτὸς τοὺς παρετήρησε βλακωδῶς καὶ δὲν ἀπήντησε.. Τῷ ἀπέσπασαν ἀπὸ τῆς χειρὸς τὴν γυναῖκά του· δὲν ἀντέστη ἀλλὰ τοὺς ἠκολούθησεν ἥσυχος... Τὴν ἠσπάσθη εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ὡς καὶ οἱ ἄλλοι χωρικοί, καὶ ὅταν τὴν εἶδε καλυπτομένην ὑπὸ τὸ χῶμα, ἐγονυπέτησε παρὰ τὸν τάφον της καὶ ἤρχισε νὰ κλαίῃ... Ἤδη εἶνε ἡσυχώτερος· ἔχει ὅμως ἐνίοτε νευρικοὺς παροξυσμούς...

6 Ἰανουαρίου

Ἔπαυσεν ἐπὶ τέλους ἡ βροχή· ὁ οὐρανὸς ἐκαθαρίσθη τῶν συννέφων, ὁ καιρὸς ἐβελτιώθη. Σήμερον ὁ ἥλιος ἀνέτειλεν ἐν ὅλῃ αὐτοῦ τῇ μεγαλοπρεπείᾳ, ὅτε τὴν αὐγὴν ἤνοιξα τὸ παράθυρον τοῦ δωματίου μου, εἶδον πρὸς τὴν ἀνατολήν, ὡς κρυσταλλίνους πύργους, λάμποντα τὰ χιονοσκεπῆ ὄρη τῆς Σκόλλας καὶ τοῦ Παναχαϊκοῦ...

Εἰς γειτονικόν μου κῆπον βλέπω τὴν ἀμυγδαλῆν φέρουσαν ἐπὶ τῶν κλάδων της, ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, τὰ λευκά της ἄνθη, καὶ ψάλλω μετὰ τῶν χωρικῶν τὸ τραγοῦδί της:

Μωρή, μικρούλα μυγδαλιά,
'π' ἀνοίγεις τὸ Γενάρη
Καὶ δὲ φυλᾷς τὰ ἄνθια σου
ν' ἀνθίσῃς τὸ Φλεβάρη...

ΑΝΔΡΕΑΣ Δ. ΚΑΡΚΑΒΙΤΣΑΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ—ΜΥΘΟΙ—ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ

ΣΥΛΛΕΓΕΝΤΕΣ

ΥΠΟ

ΦΩΤΙΟΥ ΧΡΥΣΑΝΘΟΠΟΥΛΟΥ (ΦΩΤΑΚΟΥ)

(πρώτου ὑπασπιστοῦ τοῦ Θ. Κολοκοτρώνη)

ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΗΔΗ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ

ΙΘ'

Γυνὴ Κωνσταντινουπολίτισσα ἀπὸ τὸ Φαναρὶ ἐκάθητο εἰς τὸ Ἀρναούτκιοϊ. Ἡ θέσις αὕτη βλέπει τὸ στενὸν τῆς Μαύρης θαλάσσης, καὶ τῆς Ἄσπρης θαλάσσης τὸ στενόν. Ὅταν φυσᾷ μπάτης, ἔρχονται πλοῖα μὲ τὰ πανιὰ ἀπὸ τὸν ἕνα πορθμόν, καὶ ὅταν φυσᾷ βορειᾶς, ἀπὸ τὸν ἄλλον. Ἀφοῦ εἶδε τὰ πλοῖα, τὰ ὁποῖα ἤρχοντο ἀπὸ τὴν Μαύρην θάλασσαν, ἐρώτησε τί ἔχουν φορτωμένον, καὶ τῆς εἶπον, ὅτι ἔχουν σιτάρι. Καὶ πάλιν ἠρώτησε: «Καὶ τί δένδρον κάμνει τὸ σιτάρι;»

Ἡ αὐτὴ κοκκώνα εἶχεν ἀμπέλι. Ὁ δὲ κολίγας της τῆς ἔφερεν ἕνα καλάθι σταφύλια, καὶ ἄρχισε νὰ τὰ τρώγῃ μὲ τὰ δύο χέρια, καὶ ἔβαλλεν ὁλόκληρον τὸ σταφύλι εἰς τὸ στόμα της, καὶ δὲν ἐπρόφθανεν. Ἀφοῦ δὲ ἔχαψε κάμποσα κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον καὶ ἐσφουγγίσθη, ἔπειτα ἐκάθησεν εἰς τὸν καναπέ, ἐκτύπησε τὰ παλαμάκια, ἦλθεν ἡ δοῦλα καὶ τῆς ἔφερεν εἰς τὸ πιάτο σταφύλια, τὰ ὁποῖα ἔτρωγε μία μία ῥῶγα. Δὲν ἐσιωποῦσεν ἡ κοκκώνα, ἀλλὰ ἠθέλησε νὰ περιπαίζῃ τὸν χωρικόν, καὶ τοῦ εἶπε· πῶς τὰ τρώγετε ἐσεῖς οἱ χωριάταις τὰ σταφύλια; Καὶ ὁ χωρικὸς ἀπεκρίθη· καθὼς τὰ ἔτρωγες, κυρά μου, ἀπὸ 'πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα.

Κ'

Οἱ Δημητσανίταις δὲν τρώγουν τὰ ἀλατισμένα ψάρια, σκρουμπιά, σαρδέλλαις καὶ λοιπά, διὰ νὰ μὴν τρώγουν πολὺ ψωμί, καὶ νὰ πλουτίσουν. Τὰ ὀνομάζουν φονέα τῶν σπητιῶν των τὰ ἁλμυρά. Ἡ φιλαργυρία των δὲν ἔχει τέλος.

ΚΑ'

Σαράντα Μαγουλιανίταις ἔτρωγαν μὲ ἕνα χουλιάρι. Ἐπέρασε λύκος, καὶ δὲν εὑρέθη κανενὸς ἄδειο τὸ στόμα νὰ φωνάξῃ.

ΚΒ'

Ἕνας χωρικὸς κουτοπόνηρος ἐπῆγεν εἴς τινος σπῆτι, τὸν ὁποῖον ὠνόμαζε κουμπάρον (τὸ κουμπάρος τὸ μετεχειρίζοντο ὡς φίλον). Τοῦ ἔβαλε ψωμί, ἐλῆαῖς καὶ χαβιάρι νὰ φάγῃ. Ὁ χωρικὸς ἄρχισε νὰ τρώγῃ πολὺ τὸ χαβιάρι καὶ δὲν ἄφινε νὰ τρώγῃ καὶ ὁ κουμπάρος. Τότε οὗτος τοῦ λέγει· τρῶγε καὶ ἐλῆαῖς, κουμπάρε· καὶ αὐτὸς ἀπεκρίθη· καλὸν εἶναι καὶ τὸ χαβιάρι.

Ἄλλος πάλιν τοιοῦτος ἐξενίζετο εἰς τὴν οἰκίαν ἑνὸς φίλου του. Ἐλθόντος δὲ τοῦ γεύματος, ἔφεραν καὶ ντολμάδες. Ὁ φίλος ἄρχισε νὰ τρώγῃ ἀπὸ αὐτοὺς κατα-πίνων ἀπὸ ἕναν ἀκέραιον. Τότε ὁ φίλος του εἶπε· λοιπόν, φίλε, βλέπω ὅτι τοὺς κατεβάζεις ἀπὸ ἕναν ἕναν τοὺς ντολμάδες. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε· μὲ συγχωρεῖς, δὲν ἠμπορῶ ἀπὸ δύο.

(Ἕπεται συνέχεια)

ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Πῶς ὠνομάσθη τὸ χωρίον «Τάτιζα».—Κατὰ τὰς ὑπωρείας τῆς μεσημβρινῆς κλιτύος τοῦ Θεσπιακοῦ Ἑλικῶνος, ὅπου ἄγει ἡ ἀπὸ Θηβῶν εἰς Θίσβην ἁμαξιτός, κεῖνται τὰ ἐρείπια κώμης, ἄλλοτε ἴσως πυκνῶς κατῳκημένης, ἐφ' ἧς νῦν εἰσιν ἀθλίως ἐκτισμέναι 5-6 γεωργικαὶ καλύβαι, ἐν αἷς διαχειμάζουσι, πρὸς καλλιεργίαν τῶν πέριξ γαιῶν, γεωργοί τινες ἐκ τῆς δίωρον ἀπεχούσης, κώμης *Δομβραίνης*. Τὰ ἐρείπια ταῦτα καλοῦνται νῦν *Τάτιζα*.

Ἰδοὺ τί σώζει ἡ παράδοσις.

«Ἦτανε ἡ μεγάλαις ἀποκρηαίς, 'μέρα καλή, χαρὰ Θεοῦ, ὅλος ὁ κόσμος 'χόρευε, νιοὶ καὶ νιαίς, γέροι καὶ γρηαῖς, προεστοὶ καὶ παπάδες, 'ς τὸ ντιβάνι (=χοροστάσιον). Ὅταν ἀπάνω 'ς τὸ δεῖπνι, 'πέρασαν ἀπὸ ἐκεῖ διαβάταις ξένοι καὶ σταμάτησαν νὰ δροσισθοῦν 'ς τὴ βρύσι. Οἱ κάτοικοι τοὺς εἴδανε καὶ τοὺς 'προσκάλεσαν 'ς τὸ χωριό, καὶ τοὺς ἐφίλευσαν, μεταέπειτα γιὰ τιμή τους, τοὺς ἐπροσκάλεσαν 'ς τὸ χορό, αὐτοὶ εἶπανε ὅτι δὲν εἰξεύρουν, ἀλλὰ μὲ τὰ πολλά, 'μπῆκαν καὶ ἄρχισαν καὶ τραγουδούσανε σὲ 'δική τους γλῶσσα, γιατί ἦσανε ἀλλόγλωσσοι, φράγκοι, καὶ λέγανε τέτοιο τραγοῦδι·

Ὅλη 'μέρα 'ς τὸ χορό,
καὶ τὸ βράδυ 'ς τὸ χαλό!
Κρίγκ-κρίγκ, τὰ τέντσερα
κά κά-κά, ἡ κότταις,
Πάρτε μὲ ὅλα τὰ κακάβια,
καὶ τὸ βράδυ 'ς τὰ καράβια!

Μιὰ γρηὰ ποὺ γνώριζε, τὴν γλῶσσά τους, γιατί εἶχε κάμει σκλάβα, τὸ ἐξήγησε τὸ τραγοῦδι τοῦτο, ὅτι ἤτανε ἀλληγορικό, ὅτι αὐτοὶ ἤνταν κακοὶ ἄνθρωποι, καὶ τὸ βράδυ θὰ ἐρχόντουσταν νὰ κουρσέψουν τὸ χωριὸ καὶ νὰ πάρουν τοὺς κάτοικους 'ς τὰ καράβια μὲ ὅλα τὰ χαλκώματα καὶ μὲ τῆς κότταις. Μόνε ἡ στρίγλα δὲν εἶπε τίποτε σὲ κανένανε, οὔτε εἰς τὸν ἄνδρα της καὶ παίρνει τὸ παιδί της καὶ μουλωχτὰ-μουλωχτά, διάβηκε 'ς τὸ ἄλλο χωριό, ἐκεῖ ποὺ εἶναι τώρα τὸ *Καρατᾶ*. Τὸ ταχὺ γύρισαν 'πίσω 'ς τὸ χωριό, φωνάζουν, σκούζουν, οὔτε ἄνθρωποι, οὔτε τέντσερα, οὔτε κότταις, οὔτε τίποτες, ἐρημιά! — τὸ χλιβερὸ τὸ παιδὶ φούναζε τὸν τατά του (πατέρα του). Ὦ Τάτε-Τάτιζα, σὰν νὰ λέμε ὦ Πατέρα-Πατεράκη!!!—ἀλλὰ ποῦ; κανεὶς δὲν ἀποκρίνεται, καὶ μόνον ὁ ἀντίλαλος τῶν βουνῶν ξαναβουίζει τὸ βόγκο τοῦ παιδιοῦ, Τάτε-Τάτιζα!! Γι' αὐτὸ ὀνομάζεται ἔτσι τώρα τὸ χωριὸ τοῦτο.

Νά, τί γίνηκε. Αὐτοὶ οἱ διαβάταις ἔφυγαν σουρπώματα καὶ 'πῆγαν 'ς τὸ 'γιαλό, κάτω 'ς τὴν Ἀλικὴ (ὅπου κεῖνται ἤδη τὰ ἐρείπια τῆς ἀρχαίας πόλεως, αἱ *Σῖφαι τῆς Θίσβης*), ὅπου ἦσαν τὰ καράβια τους, καὶ 'πῆραν τοὺς συντρόφους τους καὶ ἦλθαν στὴ Τάτιζα, καὶ ἐκούρσεψαν τὸ χωριό, καὶ τοὺς ἐπῆραν τοὺς κάτοικους σκλάβους».

*

Ταῦτα μοὶ διηγεῖτο γέρων τις συμπολίτης μου Θεσπιεύς, ἀλλὰ τίνες ἦσαν οἱ *φοῦσται*, καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν ἐγένετο ἡ ἐρήμωσις τοῦ χωρίου τοῦτο δὲν ἐγνώριζε νὰ ὁρίσῃ, μοὶ προσέθηκεν ὅμως ὅτι καὶ εἰς τὴν θέσιν Φύκιζα ἢ Ἅγιος Ταξιάρχης, πλησίον Λειβαδόστρατας (Κρεούσης, Πλαταιῶν) καὶ εἰς τὴν θέσιν Γερμενὸ (Αἰγόσθενα) Εἰδυλλίας, ἦσάν ποτε χωρία, τὰ ὁποῖα ἠρημώθησαν, ἕνεκα ὁμοίας αἰτίας ὡς καὶ ὅλα τὰ κατῳκημένα παράλια μέρη τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου.

Ἄλλοις ἐναπόκειται ἤδη νὰ ἐξακριβώσωσι τίνες ἦσαν οἱ *φοῦσται* ὁποία φυλή, καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν ἠρημώθησαν τὰ παράλια τῆς Βοιωτίας.

Ἐν Θήβαις, τῇ 15 Δεκεμβρίου 1885.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ Α. ΓΚΟΡΙΤΣΙΑΣ.

Ἡ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΜΕΛΑΜΠΩΝ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΤΩΝ ΤΟΥΡΚΩΝ

(περὶ τὸ μεσονύκτιον τοῦ Πάσχα τοῦ 1822)

(Συνέχεια· ἴδε σελ. 92)

Οἱ στρατιῶται μεθ' ἑνὸς τετάρτου ὁδοιπορίαν ἦλθον τῷ ὄντι πλησίον τοῦ ἐχθροῦ, ἀναβάντες δὲ ἐπὶ τοῦ ἐκεῖσε λόφου (Βίγλα καλουμένου) καὶ διὰ τοῦ ὀφθαλμοῦ τὰ κάτωθεν αὐτοῦ μέρη ἐξετάζοντες εἶδον πεπυκνωμένον πλῆθος ἐφ' ἱκανὴν ἀπόστασιν, ὡς μαύρωμάτι, ἐφαπλούμενον, ἀλλὰ δὲν διέκρινον ἂν αὐτὸ ἀποτελῆται ἐκ ζῴων, αἰγῶν ἢ προβάτων καὶ τέλος ἀνθρώπων καὶ ἐκ ποίων ἀνθρώπων. Διὸ χαρακωθέντες ἐπὶ τοῦ λόφου ἀπετάθησαν ἐρωτῶντες ὡς ἐξῆς· «πχοιοί στε, μωρέ, ἀποὺρχεστε ἄτουγε; 'μιλήσετε, πέτε μας, ἤντάστε; ἤνται γυρεύγετε τέτοια ὥρα μεσάνυχτα ἐπαδά;» ἀλλ' οἱ ἐχθροὶ ἔμειναν ὡς λίθοι ἀκίνητοι καὶ ἐν αὐσστηρᾷ σιγῇ, λοιπὸν ἐρωτῶσι καὶ πάλιν, «πέτε μας, μωρέ, ἂν εἶστε ἄντρες, Τοῦρκ' εἶστε, γῆ ῥωμηοί;» ἀλλ' οὔτε φωνὴ οὔτε κίνημα. Ἐνταυτῷ ὁ Ἰ. Χαλκεδῆς, προχωρῶν ὀλίγον τι παραπλεύρως ἐξηπλώθη χαμαί, εἶτα ἐγγίζων τὸ οὖς ἐπὶ τῆς γῆς, εἶπεν ὅτι ἤκουσε μακρόθεν κρότον ῥάβδων πολλῶν, ὅπερ ἐδήλου ὅτι δὲν εἶναι ζῷα, ἀλλὰ ἄνθρωποι καὶ δὴ ἐχθροί. Ὅτε ὁ Ἠλ. Φωτάκης ἐξαφθεὶς προὐχώρησε βήματά τινα, εἶτα σταθεὶς ἐπὶ τὴν ῥίζαν ἀχλαδαίας τινός, ἠρώτησε μετὰ θυμοῦ ὡς ἐξῆς·

«Μιλήσετε, μωρέ, διαλετσαποθαμένους σας, γιὰ θὰ σᾶς ἐβαρῶ·» ἀλλ' οὔτε λέξιν ἀπεκρίναντο οἱ ἐχθροί. Τότε δ' ἀμέσως ἐπυροβόλησε κατ' αὐτῶν, ἅμα δὲ τῷ πυροβολισμῷ τούτῳ, οἱ ἐχθροὶ ἐν συνόλῳ ἀντεπυροβόλησαν κατ' αὐτοῦ. Αἱ σφαῖραι, ὡσεὶ χάλαζα, ἐπὶ τοῦ δένδρου εἰς ὕψιστον καὶ τοὺς λοιποὺς αὐτοῦ κλῶνας, πίπτουσαι, καὶ πάντας ὡς στάχυας ἀποκόπτουσαι ἐντελῶς γυμνὸν τ' ἀποκατέστησαν. Ἐνταυτῷ δὲ τοῦ Ἠλία τρωθέντος βαρέως, ὁ Ἰωάν. Ζεάκης φέρων αὐτὸν ἐπ' ὤμων τὸν ἔσωσεν.

Ἐκ δὲ τῆς λάμψεως καὶ τοῦ κρότου τῶν ἐχθρικῶν ὅπλων πεισθέντες ἐντελῶς πλέον οἱ Μελαμπαῖοι περὶ τῆς τῶν ἐχθρῶν ἐγγὺς αὐτῶν εἰσβολῆς, ἀνέκατον τὰ ὅπλα των καὶ ἀπεμάκρυνον ὅσον ἔνεστι τὰς γυναῖκας καὶ τοὺς παῖδας αὐτῶν, ἡ δὲ τῶν ἐχθρῶν ἑτέρα φάλαγξ ἀνεχαίτισε τὴν εἰς τὰ πρόσω πορείαν της ἐγκαταλιμπάνουσα τὸ ἀπ' ἀρχῆς τεθὲν σχέδιον, ὅπερ, ὡς εἴρηται, ἦν τὸ ἑξῆς, δηλαδή, ἀμφότεραι αἱ φάλαγγες ὥφειλον νὰ βαδίζωσι παραλλήλως πλησίον ἀλλήλων ἡ μὲν πρὸς βορρᾶν, ἡ δὲ πρὸς νότον, ἄχρις οὗ αἱ ἐμπροσθοφυλακαὶ ἀμφοτέρων συναντηθῶσι πρὸς δυσμάς, καὶ οὕτω περικλείουσαι τοὺς περὶ τῶν Μελάμπων λόφους, καὶ ἀποφράσσουσαι τὰς διόδους καὶ στενωπούς, ἐξ ὧν τὰ γυναικόπαιδα ἔμελλον νὰ διέλθωσι, νὰ δυνηθῶσι νὰ καταλάβωσιν ἐν στενῷ χώρῳ συλλήβδην τὸ πλῆθος τῶν Μελάμπων· ἀλλ' ἐκ τοῦ κρότου τῶν ὅπλων ὑποθέσασα ἡ φάλαγξ μή τι ἀπευκταῖον συνέβη τῇ ἑτέρᾳ φάλαγγι, ἔστρεψε τὸ βῆμα καὶ ἤδη σπεύδει νὰ ἑνωθῇ μετ' αὐτῆς. Ἐν τούτοις ἡ προσβληθεῖσα πρώτη φάλαγξ βήματα μόνον ἀπέχει ἤδη τῶν Μελάμπων, οἱ δὲ ὁπλαρχηγοὶ αὐτῶν καταλαβόντες, ὡς ἐρρήθη, θέσιν ἀμυντικήν, ἐτάχθησαν οὕτω πως. Ὁ μὲν Γ. Φωτάκης μετὰ διακοσίων στρατιωτῶν κατέλαβε τὸ κέντρον, ἤτοι τὴν εἰς τὸν Πόρον τοῦ σταυροῦ θέσιν. Ὁ δὲ Ν. Μπαγιάρτης μετὰ ἑκατὸν πεντήκοντα στρατιωτῶν τὸν ἐπὶ τὰ δεξιὰ αὐτοῦ ὑπερκείμενον λόφον (Τσικομήτατο), ὁ δὲ Κ. Μελιδονιώτης, εἷς τῶν ἐκλεκτοτέρων στρατιωτῶν, ἐτάχθη μετὰ πεντήκοντα ἀνδρῶν πρὸς τὰ ἀριστερὰ καὶ μᾶλλον ὄπισθεν, ἵνα ἐν περιπτώσει ὑποχωρήσεως βοηθήσῃ αὐτούς, διότι ἐγίνωσκον ὅτι τετρακόσιοι ἄνδρες, καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ ἀθλιέστατα ὡπλισμένοι, καὶ μὴ ἔχοντες πολεμεφόδια νὰ ἐξακολουθήσωσι πλέον τῶν δύο ὡρῶν τὸν πόλεμον, θὰ εὑρεθῶσιν εἰς τὴν σκληρὰν ἀνάγκην ἐπὶ τέλους νὰ ὀπισθοχωρήσωσιν ἀπέναντι ὀκτὼ χιλιάδων ἐχθρῶν ἰσχυρῶς ἐξωπλισμένων καὶ καλῶς ἐξησκημένων εἰς τὸ πολεμεῖν καὶ μάχεσθαι. Ἐπειδὴ δὲ οἱ ὁπλαρχηγοὶ ὑπέθεσαν ὅτι ὁ ἐχθρὸς δὲν δύναται, ὡς ἐν ἀλλοτρίῳ εἰσβαλών, καὶ ἐν ὥρᾳ νυκτὸς νὰ ῥίψῃ ἔνθεν καὶ ἔνθεν πλοκάμους, ἀλλ' ἐν συνόλῳ θὰ ὁρμήσῃ κατὰ τοῦ κέντρου, εἶπον ὅτι τὰ ἑκατέρωθεν τοῦ κέντρου μέρη θὰ μένωσιν ἀκίνητα ἄχρις οὗ τὸ κέντρον τοῦτο κλονισθῇ, καὶ τότε δι' ὡρισμένου σημείου πρῶτος ὁ εἷς τὰ ἀριστερὰ νὰ ἐπιτεθῇ κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, τελευταῖος δὲ ὁ εἷς τὰ δεξιά. Καὶ τῷ ὄντι ἡ ὑπόθεσις αὕτη ἦτο εὐστοχωτάτη, καθότι ὁ ἐχθρὸς νῦν ἐν πυκνῇ φάλαγγι ἐφορμᾷ κατὰ τοῦ κέντρου. Συμβαίνει δὲ τὸ τοιοῦτον περὶ τὴν δευτέραν ὥραν μετὰ τὸ μεσονύκτιον τοῦ Πάσχα. Ἐπερχομένου δ' οὕτω τοῦ ἐχθροῦ καὶ εἰς ἀπόστασιν ἐπικαίρου βολῆς φθάνοντος, ὅπως διέλθῃ τὸν στενὸν ἐν τῇ θέσει Σκάλα ρύακα, ὁ ὁδηγῶν τὸ κέντρον Γ. Φωτάκης διέταξεν ἐν σπουδῇ γενικὸν κατ' αὐτοῦ πυροβολισμόν, τούτου δὲ κατ' ἐπαναλήψιν ἐν ταχύτητι γενομένου, ἡ τῶν ἐχθρῶν ἀπροόπτως προσβληθεῖσα ἐμπροσθοφυλακή, βιαίως ἠραιοῦτο, εἰς θόρυβον δὲ καὶ ταραχὴν ἐμπεσοῦσα ἐζήτει ἔνθα κἀκεῖσε θέσεις καὶ χαρακώματα. Μετ' οὐ πολὺ δ' ἐνισχυθείσης, τὸ πῦρ ἤρξατο σφοδρὸν καὶ συνεχὲς ἑκατέρωθεν. Οἱ ἐχθροὶ ἐν τούτοις ἀντεπάλαιον ἐρρωμένως καὶ ἐπετίθεντο συνεχῶς ἐπιμένοντες νὰ διαρρήξωσι τὸ κέντρον τῶν ἀντιπάλων, ἀλλ' ὅμως ἀπήντων ἑκάστοτε ἀνυπέρβλητα προσκόμματα, τὸ μὲν διότι τὸ ἔδαφος, ἐνῷ ἐμάχοντο, ἦτο γυμνόν, κρημνῶδες καὶ στενόν, τὸ δὲ διότι τοῦ αὐτοῦ ἀντιπάλου κατέχοντος δεσπόζουσαν καὶ μᾶλλον ἀσφαλῆ θέσιν ὑπέκυπτον οὐποτε καθ' ἑκάστην ἐπίθεσιν εἰς φθορὰν ἀνυπολόγιστον καὶ καταστροφήν. Μετὰ δίωρον δὲ πάλιν τοιαύτην, συμπυκνωθέντες ὥρμησαν ἐν συνόλῳ μετ' ἀλαλαγμοῦ καὶ σφοδρότητος πρὸς τὸ κέντρον· τούτου δὲ κλονιζομένου, τὸ σημεῖον πρὸς ἐπίθε-

σιν καὶ τῆς ἀριστερᾶς ἐπὶ τοῦ λόφου πτέρυγος ἐδόθη. Ὁ ἐπὶ τοῦ λόφου ὁπλαρχηγὸς Ν. Μπαγιάρτης μετ' ἀγωνίας περιμένων τοῦτο, καὶ ἔχων ὀγκώδεις λίθους ἐπὶ τοῦ λόφου διασαλεύει ἀμέσως πρὸς ἐξώθησιν αὐτοὺς κατὰ τῶν οὕτω ἐφορμώντων ἐπὶ τοῦ κέντρου ἐχθρῶν, διατάσσων ταυτοχρόνως τοὺς ὑπ' αὐτὸν εἰς γενικὸν πυροβολισμόν, ὅτε οἱ βιαίως ἐκ τοῦ ὕψους κατερχόμενοι λίθοι, ὡς αἱ τριήρεις τὰ κύματα τοῦ πόντου, τὴν τοῦ ἐχθροῦ φάλαγγα ἔθραυον καὶ διέσχιζον, τῇδε κἀκεῖσε διασκορπίζουσαι, ὡς σκεύη πήλινα τὰς κεφαλὰς τῶν ἐχθρῶν, οἵτινες παραχρῆμα ἔστρεψαν ἔντρομοι τὰ νῶτα καὶ ἀμέσως οἱ τοῦ κέντρου καὶ τῶν δύο πτερύγων ἄνδρες θαρρήσαντες κατεδίωξαν μεθ' ὁρμῆς καὶ τάχους τούτους ἄχρι μιλίου· ἐκεῖ δὲ ἐπερχομένης καὶ τῆς ἑτέρας τῶν ἐχθρῶν φάλαγγος, ἡ ὁποία, ὡς ἐρρήθη, ἀφ' ἑσπέρας ἤλαυνε πρὸς βορρᾶν, ἡ ταχύτης ἀμφοτέρων ἀνεχαιτίσθη καὶ οἱ Μελαμπαῖοι ἐπανῆλθον εἰς τὰς ἰδίας θέσεις των.

Ἐν τούτοις σφοδρὰ φιλονικία ἠγέρθη μεταξὺ τῶν ὀθωμανῶν στρατιωτῶν καὶ τῶν ἀρχηγῶν των ἕνεκα τῆς καταστροφῆς ἣν ὑπέστησαν, ὥστε μετὰ δέους καὶ τρόμου ὡμίλουν περὶ τῆς εἰς τὰ πρόσω πορείας των. Τότε Ἰμάμης τις ἐμφανισθεὶς ἐν τῷ μέσῳ τοῖς εἶπε «μὴ δειλιᾶτε ποσῶς, ἔχετε πίστιν εἰς τὸν Προφήτην καὶ ἀκολουθῆτέ μοι· ἐπολέμησα εἰς πολλὰ μέρη κ' εἰς τὴν Ἑλλάδα πρὸ μικροῦ, καὶ παντοῦ ἀνεδείχθην καὶ ἐγὼ καὶ οἱ ὑπ' ἐμὲ νικηταί. Πρὸς πληροστέραν δὲ πίστιν καὶ ἀπόδειξιν τοῖς ἐδείκνυε ἐννέα παράσημα ἅτινα ἔλαβεν ὑπὸ τοῦ Κιουταχῆ καὶ τριάκοντας ρίνας ὁπλαρχηγῶν, οὓς ἔλεγεν ὅτι ἐρόνευσεν εἰς τὸν Μωρηάν. Πάντες ἐπείσθησαν εἰς τοὺς λόγους του.

Μετὰ ταῦτα ζητήσας καιρὸν ὁ Ἰμάμης νὰ νιφθῇ νὰ προσευχηθῇ, ἦλθε χάριν τούτου εἰς τὴν ἐκεῖ πηγὴν τοῦ Μαρδελῆ καλουμένην· ἐν τούτοις μετὰ τὴν καταδίωξιν ὁ Ν. Τρουλινὸς μείνας παρεμόνευεν ἐκεῖ, ἰδὼν δὲ τὸν Ἰμάμην νιπτόμενον ἦλθε παρ' αὐτόν, ὅτε ὁ Ἰμάμης στραφεὶς τὸν ἠρώτησε «Τοῦρκος εἶσαι γῆ ῥωμηός;» «Τοῦρκος», λέγει ὁ Τρουλινός, «αἴ, τὸ λοιπός, στάσου, ἀνήμενε γιὰ θὰ κάμω ντοά.» «Ὥστε νὰ μοῦ τὸ πῇ, μᾶς ἐδιηγήθη ὁ Τρουλινός, σεία 'γὼ τὴ μαχαίρα καὶ πετῶ πέρα τὸν κέφαλό του καὶ σαλαβάντιζε ἀκόμη, κι' ἀπόης δρόμο, κι' ὡστόσο νά σου καὶ πλακώνει ὁ Χάνιαλης πῶριζε τὸ στρατὸς καὶ δίδει του μνιὰ σφακελὲ 'ς τᾶ μάθια, κι' ἀπόης τοῦ χλέγει φχιούσου δὰ καὶ σὲ καὶ 'ς τσὴ μύταις ποῦ μᾶς ἔφερες ἀπὸ τὸ Μωργιά· μὰ μπάλαις θέλουν οἱ ῥωμηοί.»

Ὕστερα δὰ βγάνει τὰ ῥοῦχά του Ἰμάμη, καὶ ντύνει ἕνα ἄλλο Τοῦρκο καὶ τοῦ βάνει καὶ τὸ καβοῦκί του καὶ δίδει του καὶ τὸ μπαϊράκι, κι' ἀπόης τοῦ λέγει· «τρέχε δὰ μπροστὰ καὶ κάνε πῶς εἶσαι σὺ ὁ Ἰμάμης, νὰ τὸ πιστέψουν κ' οἱ γι' ἄλλοι Τοῦρκοι νὰ σ' ἀκολουθοῦν». Τρέχει λοιπὸς ὁ νέος Ἰμάμης καὶ φωνάζει καὶ τ' ἀκολουθοῦν· μὰ καθὼς ἔφθανε τσὴ Σκάλας τὸ ῥυάκι νὰ τὸ Παπαφανούργιο καὶ θέτει του καὶ τουνοῦ νὰ βρόντο, ἔπαρέ-το κάτω καὶ τοῦτο. ναὶ μὰ τὸν καταπλάκωσαν ὡστόσο οἱ γι' ἄλλοι Τοῦρκοι καὶ κόβγουν κι' αὐτηνοῦ τὸ γκάρδα του ἐκεῖ γιαμνιά.»

Εἴρηται ἀνωτέρω ὅτι ἡ ὀθωμανικὴ στρατιὰ ἔζευξεν ἀπὸ τῆς θέσεως Βόρους κατὰ τῶν Μελάμπων τὴν ἑσπέραν τοῦ μεγάλου Σαββάτου τρεῖς ὥρας μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου· ὥστε πάντα τὰ μεταξὺ οἷον ἡ ἀψιμαχία τῶν προσκόπων, τὰ ἐπεισόδια, οἱ ἀκροβολισμοὶ καὶ τέλος ἡ μάχη, καθ' ἣν ἡττήθη, συνέβησαν ἐν νυκτί. Ἀλλ' ἤδη ἡ αὐγὴ ἐφαπλώνει ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῆς Ἴδης καὶ τοῦ κέντρου τὸν ῥοδόχρουν αὐτῆς πέπλον. Ὁ δὲ ἀρχηγὸς τῆς ὀθωμανικῆς στρατιᾶς Χάνιαλης ἐνισχυθεὶς ὑπὸ τῆς ἑτέρας φάλαγγος καὶ βλέπων τὸ ἔδαφος, ἐφ' οὗ μέλλει νὰ βαδίσῃ, ὅπως εἰσβάλῃ ἀπωθῶν τοὺς νικητάς του εἰς Μελάμπην, προτάσσει τὸν στρατὸν αὐτοῦ ἅπαντα εἰς 4 πτέρυγας καὶ ἀπλώνων ἀνὰ δύο ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῶν ἀντιπάλων του προχωρεῖ. Ἀφοῦ δὲ αἱ δύο αὗται μακρόθεν περιετύλιξαν τοὺς ἐχθρούς του ἐκ τῶν ἄνω καὶ κάτω λόφων ἤρχισεν οὗτος διὰ τῆ ςμιᾶς, παραλλήλως ἔχων καὶ τὴν ἑτέραν, νὰ ἐπιτίθηται μεθ' ὁρμῆς κατὰ μέτωπον τῶν ἑαυτοῦ ἐχθρῶν. Οἱ ἀντίπαλοί του ἀντιμάχονται καὶ ἀνθίστανται ἐπὶ πολὺ ἐρρωμένως, ἀλλ' ἐπὶ τέλους περιζωσθέντες ὑπὸ τῶν Τούρκων ἤρξαντο ἠρέμα νὰ ὑποχωρῶσι. Τὴν ὀπισθοχώρησιν δὲ ταύτην τῶν δύο ῥηθέντων ὁπλαρχηγῶν ὑποβοηθεῖ ὁ ταχθεὶς ἐπὶ τούτῳ ὄπισθεν αὐτῶν Κ. Μελιδονιώτης, ὀχυρούμενος ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ συνοικίᾳ μετὰ πεντήκοντα ἀνδρῶν. Ῥύαξ τις τοὺς χωρίζει ἐν τῷ μεταξὺ εἰς ἀπόστασιν διακοσίων μέτρων· ἐκ δὲ τῆς ἀπέναντι αὐτοῦ πλευρᾶς, ὁ *Πόρος τοῦ Σταυροῦ* καλουμένης, ἐμφανίζονται οἱ ἐχθροὶ ἔφιπποι. Ὁ Μελιδονιώτης διατάσσει πῦρ· ἀλλ' αἴφνης βλέπει τέσσαρα τῶν τέκνων αὐτοῦ ἐρχόμενα ἐκ τῆς ἐξοχικῆς οἰκίας (μετόχι του) καταδιωκόμενα καὶ κινδυνεύοντα νὰ συλληφθῶσιν, ὅθεν ἀμέσως ἐξορμᾷ ἐκ τῆς θέσεώς του φωνάζων «τρέχετε, παιδιάμου, καὶ μὴ φοβᾶσθε», ἐνῷ δὲ ἀντιμετώπιζε τοὺς ἐχθρούς, εἶδεν αἰχμαλωτισθέντα τὰ τρία, καὶ τὸ τέταρτον ἐγγὺς νὰ συλληφθῇ· ἀλλὰ καθ' ἣν στιγμὴν ἐξέτεινεν ὁ ἐχθρὸς τὴν χεῖρα νὰ συλλάβῃ τὸ ἑνδεκαετὲς τοῦτο παιδίον ἤπλωσεν τὰς χεῖρας του καὶ ἐκρεμάσθη ἐπὶ τοῦ ὅπλου τοῦ συλλαμβάνοντος αὐτὸ ἐχθροῦ, βληθέντος δὲ τούτου ἐνταῦτῳ ὑπὸ τοῦ πατρός του κατὰ τὴν κεφαλήν, τὸ παιδίον ἔλαβε τὸ ὅπλον, ὅπερ φέρον ἐξέφυγε τῶν ἐχθρῶν. Τοὺς τρεῖς ὅμως συλληφθέντας ἀδελφούς του οὔτε εἶδε πλέον, οὔτε ἤκουσέ ποτέ τις περὶ αὐτῶν.

(Ἕπεται τὸ τέλος).

Ν. Γ. ΦΩΤΑΚΗΣ

ΔΟΞΑ ΚΑΙ ΕΡΩΣ

(Συνέχεια· ἴδε σελ. 82)

Ἡ νεαρὰ κόρη ἀφῆκεν ἐν ὑπομονῇ τὴν μητέρα της νὰ *ξεθυμάνῃ*. Καίτοι δὲ ἔνευε χαμαί, τὸ πλανώμενον ὅμως εἰς τὰ χείλη της μειδίαμα ἐδείκνυεν ὅτι ἡ ἐπίπληξις δὲν προὐξένησεν αὐτῇ μεγάλην αἰσθησιν.

«Ὦ! ἀφησέ με! ἀπήντησε· τί πειράζει πῶς ἐφόρεσα καὶ μίαν καθημερινὴν τὸ νέον μου ἔνδυμα; μήπως θὰ χαλάσῃ ἡ ἀλυσίδα; τὴν ποδιάν μου τὴν πλύνω!

— Αἴ! θὰ ἔχωμεν λοιπὸν καθ' ἑκάστην πλύσιν; Ἀλλὰ δὲν μοῦ λέγεις τί σοῦ κατέβη νὰ στολισθῇς σήμερον;

— Αἴ! καλά! ἐψιθύρισεν ἐρυθριῶσα ἡ κόρη· δὲν ἠξεύρεις λοιπὸν ὅτι σήμερον εἶνε ἡ ἑνάτη ἡμέρα καὶ ὁ ἰατρὸς εἶπεν ὅτι ὁ ἱππότης θὰ σηκωθῇ σήμερον, ἂν ἐνήργησε τὸ φάρμακον; Νά! δι' αὐτὸ ἠθέλησα....

— Εἶνε λοιπὸν ἡ ἑνάτη ἡμέρα; ἀπήντησεν ἡ οἰκοδέσποινα διὰ γλυκέος ὕφους. Τότε ἔκαμες καλά. Ἐὰν ἐσηκόνετο καὶ ἔβλεπεν ἀταξίαν καὶ ῥυπαρότητα, ὁ γέρων θὰ ἐφώναζε. Καὶ ἐγὼ εἶμαι σήμερον ὡς ἀθιγγανίς. Πήγαινε, Βάρβα, νὰ μοῦ φέρῃς τὸ μαῦρό μου φουστάνι, τὸν στηθόδεσμόν μου καὶ μίαν καθαρὰν ποδιάν.

— Μά! μητέρα ἐδῶ θὰ ἐνδυθῇς; ἐὰν ἐξυπνήσῃ ὁ ἱππότης; Καλλίτερον νὰ ὑπάγῃς ἐπάνω νὰ ἐνδυθῇς· ἐγὼ μένω πλησίον του.

— Καλὰ λέγεις, κόρη μου, ἐψιθύρισεν ἡ μήτηρ· ἀφήσασα δ' ἐκεῖ τὸ πρόγευμα ἔσπευσε νὰ στολισθῇ. Ἡ Βάρβα ἤνοιξε τὸ παράθυρον, δροσερὰ δὲ καὶ εὐεργετικὴ πρωϊνὴ αὔρα εἰσεχώρησεν εἰς τὸ δωμάτιον· ἔρριψεν ἔπειτα σπυρία τινὰ ἐπὶ τοῦ πλατέος γείσου τοῦ παραθύρου, πληθὺς δὲ περιστερῶν καὶ στρουθίων ἐπέπεσον ἐπὶ τοῦ παραθύρου, ὅπως ἁρπάσωσι τὸ πρόγευμά των θορυβοῦντα καὶ ᾄδοντα. Οἱ κορυδαλλοὶ ἀπήντων ἐν χορῳδίᾳ ἐκ τῶν πλησίον δένδρων, ἡ δὲ νεαρὰ κόρη ἀκτινοβολοῦσα ἐκ τοῦ φωτὸς τοῦ πρωϊνοῦ ἡλίου ἐθεᾶτο μετ' εὐχαριστήσεως τοὺς μικροὺς προστατευομένους της.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὰ παραπετάσματα τῆς κλίνης διηνοίγησαν, ἀνεφάνη δὲ ἡ κεφαλὴ ὡραίου νεανίου. Ὁ νεανίας οὗτος, ὡς ἐνόησαν οἱ ἀναγνῶσται ἡμῶν, ἦτο ὁ Γεώργιος.

Ἐλαφρά τις ἐρυθρότης, πρόδρομος τῆς ἀνακτωμένης ὑγιείας, ἐχρωμάτιζε τὰς παρειάς του· τὸ βλέμμα του εἶχεν ἀνακτήσει τὴν συνήθη ζωηρότητα, ὁ δὲ βραχίων του ἠπλοῦτο μετὰ δυνάμεως ἐκτὸς τῆς κλίνης. Ἐκπεπληγμένος παρετήρησε πέριξ αὐτοῦ· τὸ δωμάτιον, τὰ σκεύη ἦσαν ἄγνωστα αὐτῷ καὶ ὁ ἴδιος δὲ εὑρίσκετο ἐν ἀσυνήθει καταστάσει. Τίς εἶχεν ἐπιθέσει τὸν ἐπίδεσμον περὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ; τίς ἔφερεν αὐτὸν εἰς τὴν κλίνην ταύτην; Τῷ ἐφαίνετο ὅτι ὡμοίαζε πρὸς ἄνθρωπον, ὅστις, ἀφοῦ διῆλθε τὴν νύκτα μετ' εὐθύμων συντρόφων, ἀπώλεσεν ἐπὶ τέλους τὰς αἰσθήσεις του καὶ ἀνανήφει μετὰ ταῦτα ἐπὶ ξένης κλίνης.

Ἐπὶ πολὺ παρετήρησε τὴν νεαρὰν κόρην ἱσταμένην εἰς τὸ παράθυρον· ἡ μορφὴ αὐτῆ, ἥτις πρώτη ἐνεφανίζετο αὐτῷ μετὰ μακρὸν ὕπνον, ἦτο τοσοῦτον εὐχάριστος, ὥστε δὲν ἠδύνατο ν' ἀποσπάσῃ ἀπ' αὐτῆς τοὺς ὀφθαλμούς του· ἐπὶ τέλους ἡ περιεργία νὰ μάθῃ τὰ συμβάντα ὑπερίσχυσεν ἐν αὐτῷ, ἐπίτηδες δ' ἔκαμε θόρυβον ὠθῶν περισσότερον τὰ παραπετάσματα τῆς κλίνης.

Ἡ νεαρὰ κόρη, ἐν ᾧ ἔκυπτεν εἰς τὸ παράθυρον, ἐσκίρτησεν· ἐστράφη· πυρόδης δὲ ἐρυθρότης διεχύθη ἐπὶ τοῦ κομψοῦ αὐτῆς προσώπου, οἱ μεγάλοι κυανοῦ ὀφθαλμοί της προσηλώθησαν ἐπὶ τοῦ νεανίου, καὶ τὸ μειδιῶν αὐτῆς στόμα μάτην ἐφάνη ζητοῦν λέξεις, ὅπως συγχαρῇ αὐτὸν ἐπὶ τῇ ἐπανόδῳ του εἰς τὴν ζωήν. Προὐχώρησε διὰ βραχέων βημάτων πρὸς τὴν κλίνην, ἀλλὰ πολλάκις ἔστη διὰ νὰ σκεφθῇ τρόπον τινά, ἐὰν ἦτο πράγματι ἀληθὲς ὅτι ἐξύπνησε καὶ ἐὰν ἤρμοζε νὰ πλησιάσῃ αὐτὸν νῦν, ὅτε ἀπεδόθη εἰς τὴν ζωήν.

Ὁ νεανίας, ἀφοῦ παρετήρησε μειδιῶν τὴν στενοχωρίαν της, ἔλυσε πρῶτος τὴν σιωπήν.

«Εἰπέ μοι, ποῦ εἶμαι; Πῶς ἔτυχε νὰ εὑρίσκωμαι ἐνταῦθα; Τίνος εἶνε ἡ οἰκία αὕτη, ἐν ᾗ μοι φαίνεται ὅτι ἀφυπνίσθην μετὰ μακροχρόνιον ὕπνον;

— Εἴσθε καλὰ πλέον; εἶπεν ἡ Βάρβα, πλήττουσα ἐκ χαρᾶς τὰς χεῖρά της. Ὦ! Χριστέ μου! Τίς ἤθελε τὸ πιστεύσει; Ἐφαίνεσθε τόσον καταβεβλημένος, τόσον ἀσθενής, ὥστε ἤμεθα πλήρεις ἀνησυχίας καὶ φόβων.

— Ἤμην λοιπὸν ἀσθενής; ἠρώτησεν ὁ Γεώργιος, μὴ ἐννοῶν καλῶς τοὺς λόγους τῆς νεαρᾶς κόρης, θὰ εἶχον ἴσως ἀπολέσει τὰς αἰσθήσεις μου ἐπί τινας ὥρας;

— Καλέ, τί λέγετε; εἶπεν ἡ ὡραία κόρη γελῶσα καὶ σφίγγουσα διὰ τῶν χειλέων της τὸ ἄκρον ἑνὸς τῶν μικρῶν βοστρύχων της διὰ νὰ μὴ καγχάσῃ. Ἐπί τινας ὥρας λέγετε; Ἀπόψε συμπληροῦνται ἀκριβῶς ἐννέα ἡμέραι, ἀφότου σᾶς ἔφερον ἐνταῦθα.

Ὁ Γεώργιος παρετήρησεν αὐτὴν βλοσυρῶς. Ἐννέα ἡμέραι καὶ ἀκόμη δὲν μετέβην παρὰ τῇ Μαρίᾳ! Ἡ οὐρανία τῆς Μαρίας εἰκών, ἐπανήγαγεν, ὡς ἐκμαγείας, τὴν μνήμην αὐτοῦ. Ἀνεμνήσθη, ὅτι εἶχεν ἀποχωρήσει ἐκ τῆς Συμμαχίας, ὅτι εἶχεν ἀπορασίσει νὰ μεταβῇ εἰς Λιχτενσταΐν, ὅτι ἠκολούθησε πρὸς τοῦτο ἀποκρύφους ἀτραπούς, ὅτι καὶ αὐτὸς καὶ ὁ ὁδηγός του προσεβλήθησαν καὶ ἴσως συνελήφθησαν αἰχμάλωτοι. Αἰχμάλωτοι; ἀνέκραξε τεθλιμμένος. Εἰπέ μοι, νεαρὰ κόρη, εἶμαι αἰχμάλωτος;

Ἡ Βάρβα εἶδε μετ' αὐξούσης ἀνησυχίας, θολούμενον τὸ βλέμμα τοῦ νεαροῦ ἱππότου, τὴν δὲ φυσιογνωμίαν του λαμβάνουσαν σοβαρὰν καὶ σχεδὸν ἀγρίαν ἔκφρασιν. Ἐνόμιζεν ὅτι ἔβλεπεν αὐτὸν κατάλαμβα νόμενον καὶ πάλιν ὑπὸ τῆς φοβερᾶς ἐκείνης ἐξάψεως, ὑφ' ἧς πολλάκις κατελήφθη διαρκούσης τῆς ἀσθενείας του, τὸ δὲ ἀπελπιστικὸν ὕφος τῆς ἐρωτήσεώς του, ἐπέτεινε τὸν φόβον της. Μὴ γνωρίζουσα, ἐὰν ἔπρεπε νὰ μείνῃ ἢ νὰ ζητήσῃ βοήθειαν, ὠπισθοχώρησε κατὰ ἓν βῆμα. Ὁ Γεώργιος ἐνόμισεν ὅτι ἀνέγνωσεν ἐν τῇ σιωπῇ καὶ τῇ ἀνησυχίᾳ ταύτῃ τῆς κόρης, καταφατικὴν ἀπάντησιν εἰς τὴν ἐρώτησίν του· «Αἰχμάλωτος, ἐσκέφθη, διὰ πολὺν ἴσως καιρὸν καὶ μακρὰν ἐκείνης ἄνευ ἐλπίδος καὶ ἄνευ τῆς παρηγορίας νὰ ἔχω περὶ αὐτῆς εἰδήσεις. Τὸ σῶμα τοῦ Γεωργίου ἦτο πολὺ ἐξηντλημένον ἀκόμη, ὥστε ἠδυνάτει ν' ἀνθέξῃ εἰς τὴν θλῖψιν τῆς καρδίας του· δάκρυα δ' ἔρρευσαν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν του.

Ὅτε εἶδε τὰ δάκρυα ἡ κόρη, ὁ φόβος της μετεβλήθη εἰς οἶκτον· ἐπλησίασε τότε, ἐκάθησε πρὸ τῆς κλίνης, δὲν ἐδίστασε δὲ νὰ λάβῃ τὴν χεῖρα τοῦ νεανίου.

— Δὲν πρέπει νὰ ἦσθε τεθλιμμένος εἶπε. Τώρα ἐθεραπεύθητε πλέον καὶ θὰ δυνηθῆτε ν' ἀναχωρήσητε ἀμέσως, προσέθεσε μετὰ λύπης.

— Ν' ἀναχωρήσω; ἠρώτησεν ὁ Γεώργιος· δὲν εἶμαι αἰχμάλωτος λοιπόν;

— Αἰχμάλωτος; Ὄχι δὲν εἶσθε αἰχμάλωτος. Τοῦτο ὅμως ἠδύνατο ἅπαξ ἢ δὶς νὰ συμβῇ, ὅτε διήρχοντο ἐντεῦθεν οἱ τῆς Σουαβικῆς Συμμαχίας· ἀλλὰ σὲ ἀπεκρύψαμεν πάντοτε καλῶς, διότι ὁ πατήρ μου εἶχε παραγγείλει οὐδεὶς νὰ ἴδῃ τὸν εὐπατρίδην.

— Ὁ πατήρ σου; ἀνέκραξεν ὁ Γεώργιος. Ποῖος εἶνε ὁ καλὸς αὐτὸς ἄνθρωπος; Ποῦ εἶμαι;

— Ἀ! ποῦ εἶσθε, ἀπήντησεν ἡ Βάρβα, εἶσθε εἰς τὴν οἰκίαν μας, ἐν Χάρτδ.

— Ἐν Χάρδτ;

Δι' ἑνὸς βλέμματος ῥιφθέντος ἐπὶ τῶν κεκοσμημένων διὰ μουσικῶν ὀργάνων τοίχων ἐβεβαιώθη ὁ Γεώργιος, ὅτι ὤφειλε τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ζωήν του εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, ὃν ἡ Μαρία ἔπεμψεν αὐτῷ ὡς προστάτην.

— Εἶμαι λοιπὸν ἐν Χάρδτ! Ὁ πατήρ σου εἶνε ὁ μουσικὸς τοῦ Χάρδτ; δὲν ἔχει οὕτω;

— Δὲν θέλει νὰ τὸν ὀνομάζωμεν οὕτως, ἀπήντησεν ἡ Βάρβα. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἐπαγγέλλεται τὸν μουσικόν, ἀλλὰ προτιμᾷ νὰ τὸν ὀνομάζωσιν ἁπλῶς Ἰωάννην.

— Καὶ πῶς ἦλθον ἐνταῦθα, ἠρώτησεν ὁ Γεώργιος.

— Πῶς; δὲν ἐνθυμεῖσθε τίποτε λοιπόν; εἶπεν ἡ χαρίεσσα κόρη, γελῶσα καὶ καταφεύγουσα πάλιν εἰς τὸν βόστρυχόν της.

Διηγήθη λοιπὸν αὐτῷ τότε, ὅτι μετ' ἀπουσίαν πολλῶν ἑβδομάδων ἐκ τῆς οἰκίας, ἀφύπνισεν αὐτὴν καὶ τὴν μητέρα της πρὸ ἐννέα ἡμερῶν ὁ πατήρ της κρούων βιαίως τὴν θύραν. Ἀναγνωρίσασα τὴν φωνήν του, ἔσπευσε νὰ καταβῇ καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν· ἀλλὰ δὲν ἦτο μόνος· τέσσαρες ἄλλοι μετ' αὐτοῦ ἔφερον εἰς τὸ δωμάτιον φορεῖόν τι κεκαλυμμένον διὰ μανδύου. Ὁ πατήρ της ἀφῆρεσε τὸν μανδύαν, διέταξε δ' αὐτῇ νὰ φέρῃ τὸ φῶς πλησίον· τότε ζωηρὰ ῥίκη κατέλαβεν αὐτὴν ἰδοῦσαν ἐπὶ τοῦ φορείου ἄνθρωπόν τινα αἱματόφυρτον καὶ σχεδὸν νεκρόν. Ὁ πατήρ της διέταξεν αὐτὴν ν' ἀνάψῃ ἀμέσως πυρὰν ἐν τῷ δωματίῳ καὶ ἐν τῷ μεταξὺ ἀπέθεσαν τὸν τραυματίαν ἐπὶ τῆς κλίνης· ἐκ τῶν ἐνδυμάτων αὐτοῦ ἐνόησεν ἀμέσως ὅτι ἦτο εὐγενής τις ἄρχων. Μετὰ ταῦτα ὁ πατήρ της ἐπέδεσε τὰς πληγὰς μὲ διάφορα χόρτα, ὁ ἴδιος δὲ παρεσκεύασε διάλυσίν τινα φαρμάκου, διότι ἐγνώριζε πολλὰ φάρμακα καὶ διὰ τοὺς ἀνθρώπους ὡς καὶ διὰ τὰ ζῷα.

Ἐπὶ δύο ἡμέρας ὅλοι διετέλουν ἐν μεγίστῃ ἀνησυχίᾳ, διότι ὁ εὐπατρίδης εἶχε καταντήσει ὡς μανιώδης· ἀλλ' ἀφοῦ ἐδόθη αὐτῷ καὶ ἐκ δευτέρου ἡ διάλυσις ἐκείνη, ἡσύχασεν ἐπὶ τέλους. Ὁ πατήρ της εἶχε προείπει ὅτι τὴν ἑνάτην ἡμέραν θὰ ἠγείρετο δροσερὸς καὶ εὐεκτῶν καὶ ἡ προόρρησίς του ἐπηλήθευσε πράγματι.

Ὁ Γεώργιος ἤκουσε μετὰ μεγάλης ἐκπλήξεως τὴν ἀφήγησιν τῆς νεαρᾶς κόρης, διακόπτων ἐνίοτε αὐτήν, ὁσάκις δὲν ἐνόει τὰς χαριέσσας ἐκφράσεις της, ἢ ὁσάκις ἔκαμνε παρεκβάσεις πρὸς περιγραφὴν τῶν χόρτων, ἅτινα ὁ μουσικὸς τοῦ Χὰρδτ εἶχε μεταχειρισθῇ πρὸς παρασκευὴν τῶν φαρμάκων αὐτοῦ.

— Καὶ ὁ πατήρ σου, ἠρώτησε, ποῦ εἶνε;

— Ποῦ ἠξεύρομεν ἡμεῖς, ποῦ εἶνε; ἀπήντησεν ὑπεκφυγοῦσα τὴν ἐρώτησιν· ἔπειτα ὅμως ὡσεὶ μεταβαλοῦσα γνώμην προσέθεσε· Δύναμαι ὅμως ἀσφαλῶς νὰ σᾶς τὸ εἴπω, διότι βεβαίως εἶσθε φίλος τοῦ πατρός μου. Εἶνε εἰς τὴν Λιχτενσταΐν.

— Εἰς τὴν Λιχτενσταΐν! ἀνέκραξεν ὁ Γεώργιος, αἱ δὲ παρειαὶ αὐτοῦ ἐβάφησαν δι' ἐρυθροῦ χρώματος. Καὶ πότε θὰ ἐπανέλθῃ;

— Ἐπρόκειτο νὰ ἔλθῃ πρὸ δύο ἡμερῶν, ἐκτὸς ἂν τῷ συνέβη τι, διότι λέγουσιν ὅτι τὸ ἱππικὸν τῆς Συμμαχίας διατρέχει ὅλην τὴν χώραν.

Εἰς τὴν Λιχτενσταΐν! Αὐτόσε καὶ ὁ Γεώργιος ἤθελε νὰ μεταβῇ. Ἠσθάνετο ἑαυτὸν ἀρκούντως δυνατόν, ὅπως ἱππεύσῃ καὶ ἀποκτήσῃ ὅ,τι κατὰ τὰς ἐννέα ταύτας ἡμέρας ἀπώλεσεν. Ἡ πρώτη λοιπὸν καὶ σπουδαιοτέρα ἐρώτησίς του ἦτο περὶ τοῦ ἵππου του. Ὅτε δὲ ἔμαθεν ὅτι εἶχε πολὺ καλῶς καὶ ὅτι ἀνεπαύετο ἐν τῷ σταύλῳ, ἐξέλιπε καὶ ἡ τελευταία φροντίς του. Ἠυχαρίστησε τὴν χαριεστάτην νοσοκόμον του διὰ πᾶς περιποιήσεις της ἐζήτησε δ' ἔπειτα τὸ ἐσωκάρδιόν του καὶ τὸν μανδύαν του. Πρὸ πολλοῦ αὕτη εἶχεν ἤδη ἐξαλείψει ἀπ' αὐτοῦ πᾶν ἴχνος αἵματος καὶ σπαθισμῶν, μετὰ μεγάλης δὲ προθυμίας ἐξήγαγεν αὐτὰ ἐκ τοῦ ἐρμαρίου, εἰς ὃ εἶχε τοποθετήσει ταῦτα πλησίον τῶν ἰδικῶν της. Μειδιῶσα ἔτεινεν αὐτῷ ἓν ἕκαστον, ἐφαίνετο δὲ μετ' εὐχαριστήσεως ἀκούουσα τοὺς ἐπαίνους, οὓς ἐξέφρασεν αὐτῇ ὁ ἱππότης, διότι τόσον καλῶς εἶχε τὰ πάντα τακτοποιήσει. Μετὰ ταῦτα ἐξῆλθε τοῦ δωματίου σπεύδουσα

ν' ἀναγγείλῃ εἰς τὴν μητέρα της τὴν εὐχάριστον εἴδησιν ὅτι ὁ εὐπατρίδης εἶχεν ἐντελῶς ἰαθῆ.

Ἐὰν ὡμολόγησεν ἐπίσης εἰς τὴν μητέρα της, ὅτι ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν εἶχε συνδιαλεχθῆ μετὰ τοῦ ὡραίου καὶ ἀξιαγαπήτου νέου, δὲν γνωρίζομεν· ἔχομεν ὅμως ἀφορμὴν τινα ν' ἀμφιβάλλωμεν περὶ τούτου· ἡ ἀγαθὴ γυνὴ εἶχεν ἀρκετὴν πεῖραν, ἐνόμιζε δὲ ὅτι ὤφειλε νὰ παρατηρήσῃ εἰς τὴν ἄπειρον θυγατέρα της, ὅτι ἔπρεπε νὰ φυλάττηται πολὺ καὶ νὰ μὴ συνομιλῇ μετὰ νέου περισσότερον ἀφ' ὅσον διαρκεῖ τὸ *Θεοτόκε Παρθένε*.

Β'

«Καὶ τί ἐνδιαφέρεσαι, κόρη πονηρεμμένη
γιὰ πρᾶγμα ὁποῦ μυστικὸ ἀπὸ ἐσὲ θὰ μένῃ;»

Ὅτε ἡ ἀγαθὴ γυνὴ μετὰ τῆς Βάρβας κατέβησαν ἀπὸ τοῦ ἄνω δωματίου, δὲν διηυθύνθησαν ἀμέσως πρὸς τὸν εὐπατρίδην, ἀλλ' εἰς τὸ μαγειρεῖον καὶ τοῦτο διὰ δύο διαφόρους λόγους· πρῶτον διότι ἔπρεπε νὰ παρασκευάσωσι πυκνὸν ἐκ βρώμης χυλὸν διὰ τὸν ξένον καὶ δεύτερον διότι ἐπὶ τοῦ τοίχου τοῦ μαγειρείου ὑπῆρχε μικρὰ θυρίς, ἡ δὲ μήτηρ ἤθελε προηγουμένως νὰ ἴδῃ ἐκεῖθεν τὴν φυσιογνωμίαν τοῦ ἀναρρώσαντος εὐπατρίδου. Ἡ Βάρβα ὑψώθη ἐπὶ τῶν ἄκρων τῶν ποδῶν αὐτῆς, παρατηροῦσα ἄνωθεν τοῦ ὤμου τῆς μητρὸς αὐτῆς. Εἶχεν ἐκπλαγῆ, ἡ δὲ καρδία της πρώτην ἤδη φορὰν ἀπὸ δεκαεπτὰ ἐτῶν ἐπάλλετο τοσοῦτον σφοδρῶς, διότι οὐδέποτε εἶχε φαντασθῆ τόσον ὡραῖον τὸν νεανίαν. Εἶχε βεβαίως μέχρι δακρύων συγκινηθῆ, ὅτε εἶδεν αὐτὸν ἔξοντα τὸ βλέμμα ἀπλανές, ἀναισθητον καὶ σχεδὸν νεκρόν· τὰ δὲ ὠχρά, ἀλλὰ τοσοῦτον εἰσέτι ὡραῖα, χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου αὐτοῦ, μολονότι ἐπάλαιε κατὰ τοῦ θανάτου, πολλάκις προσείλκυσαν αὐτήν, ὡς σεβασμία καὶ συγκινητικὴ εἰκὼν ἁγίου ἑλκύει εἰς προσευχὴν τὴν εὐσεβῆ διάνοιαν γυναικός. Ἀλλὰ τώρα, ἠσθάνετο καλῶς, ὅτι τὰ πράγματα εἶχον ἐντελῶς μεταβληθῆ. Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ νεανίου ἦσαν πάλιν πλήρεις λάμψεως καὶ πυρός· ἡ δὲ δυστυχὴς Βάρβα ἐπίστευεν ὅτι οὐδέποτε μέχρι τοῦδε εἶχεν ἰδεῖ τοιούτους ὀφθαλμούς. Ἡ κόμη του δὲν ἔπιπτε πλέον ἐν ἀταξίᾳ πέριξ τοῦ ὡραίου αὐτοῦ μετώπου, ἀλλ' ἐκτενισμένη καὶ πυκνὴ κατήρχετο ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ.

Αἱ παρειαί του εἶχον ἀνακτήσει τὸ χρῶμά των· τὰ δὲ χείλη του ἐπίσης ἦσαν δροσερὰ ὡς κεράσια τοῦ Μαΐου. Πόσον ὡραῖα, ἐκτὸς τούτου, ἠρμόζεν αὐτῷ τὸ μεταξινον κεντητὸν ἐσωκάρδιόν του καὶ ὁ πλατὺς λευκὸς λαιμοδέτης, ὃν εἶχε φορέσει ἐπὶ τοῦ ἐνδύματός του! Ἀλλ' ὅ,τι δὲν ἠδύνατο ἡ νεαρὰ κόρη νὰ ἐννοήσῃ ἦτο, ὅτι προσήλου τὰ βλέμματά του πάντοτε ἐπὶ μεταξίνου κυανολεύκου τελαμῶνος, ὡσεὶ ἐζήτει νὰ διακρίνῃ ἐπ' αὐτοῦ μυστηριώδη σημεῖα. Τῇ ἐφάνη μάλιστα ὅτι ἐπίεζε τὸν τελαμῶνα ἐπὶ τῆς καρδίας του καὶ ὅτι ἔφερεν αὐτὸν μετὰ ζέσεως καὶ εὐλαβείας εἰς τὰ χείλη του, ὡς ἅγια λείψανα.

Ἡ ἀγαθὴ γυνὴ εἶχε κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο τελειώσει τὰς ἐκ τῆς θυρίδος παρατηρήσεις της.

«Ὁ κύριος οὗτος ὡμοιάζει πρὸς πρίγκιπα, εἶπεν ἀνακινοῦσα τὸν ἐκ βρώμης χυλόν, τί ὡραῖον ἐσωκάρδιον ἔχει! Καὶ οἱ μεγιστᾶνες τῆς Στουτγάρδης δὲν ἔχουσιν ὡραιότερα! ἀλλὰ τί κάμνει μὲ τὸ ῥάκος ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον κρατεῖ; Τὸ παρατηρεῖ ὡσεὶ ἤθελε νὰ τὸ καταφάγῃ διὰ τῶν βλεμμάτων του. Ἴσως ἔμεινε κηλίς τις αἵματος ἐπ' αὐτοῦ καὶ λυπεῖται»....

Ὄχι! δὲν εἶνε αὐτό, εἶπεν ἡ Βάρβα, δυναμένη νῦν νὰ βλέπῃ ἀνετώτερον ἐντὸς τοῦ δωματίου. Γνωρίζεις, μῆτερ, τί ὑποθέτω ἐγώ; ἐξακοντίζει τόσον πυρώδη βλέμματα ἐπ' αὐτοῦ! θὰ εἶνε ἐνθύμημα τῆς ὡραίας του!

— Ἡ χρηστὴ γυνή, ἐπὶ τῇ ὀρθῇ ταύτῃ παρατηρήσει τοῦ τέκνου της, δὲν ἠδυνήθη νὰ μὴ μειδιάσῃ ὀλίγον· ἀμέσως ὅμως ἀνέλαβε τὴν μητρικὴν αὐτῆς σοβαρότητα εἰποῦσα· «Αἴ! τί ὁμιλεῖς σὺ περὶ τῆς ὡραίας του; Μία κόρη, ὡς σύ, δὲν πρέπει νὰ σκέπτηται οὔτε νὰ λέγῃ τοιαῦτα· πήγαινε νά μοι δώσῃς ἐκ τοῦ παραθύρου τὸ μικρὸν ἐκεῖνο δοχεῖον. Ὁ ἱππότης θὰ εἶνε συνειθισμένος νὰ τρώγῃ καλὰ φαγητὰ καὶ πρέπει νὰ βάλω εἰς τὸν χυλὸν ὀλίγον λῖπος.»

Ἡ Βάρβα, προσβληθείσης τῆς φιλοτιμίας της, ἀπεμακρύνθη τῆς θυρίδος. Ἐγίνωσκεν ὅτι δὲν ἔπρεπε ν' ἀντιλέγῃ εἰς τὴν μητέρα της· ἀλλ' ἡ ἀγαθὴ γραῖα εἶχεν ἄδικον προφανῶς. Μήπως ἡ Βάρβα ἀπὸ ἑνὸς ἤδη ἔτους δὲν μετέβαινεν εἰς πανηγύρεις καὶ συναναστροφάς, ἐν αἷς αἱ χωρικαὶ κόραι τοσαῦτα ἔλεγον περὶ φίλων των καὶ ἤδον πλεῖστα ἐρωτικὰ ᾄσματα; Καὶ πολλαὶ δὲ φίλαι της, καθ' ἑβδομάδας μόνον πρεσβύτεραι, δὲν ὡμολόγουν φανερὰ ὅτι ἑκάστη εἶχε καὶ τὸν ἐραστήν της; Μόνη αὐτὴ λοιπὸν ὤφειλε νὰ μὴ γνωρίζῃ μηδὲ νὰ ὁμιλῇ περὶ τοιούτων! Ἦσαν πολὺ ἄδικοι βεβαίως αἱ προσβολαὶ τῆς ἀγαθῆς μητρὸς πρὸς τὴν θυγατέρα της, ἀφοῦ ἠδύνατο πλέον ἀνορθουμένη ἐπὶ τοῦ ἄκρου τῶν ποδῶν αὐτῆς, νὰ βλέπῃ ἄνωθεν τοῦ ὤμου τῆς μητρός της. Ἀλλ' ὡς συνήθως συμβαίνει αἱ ἀπαγορεύσεις προκαλοῦσι τὴν ἀπείθειαν, ἡ δὲ Βάρβα ἀπεφάσισε νὰ μὴ παύσῃ ἐρευνῶσα ἕως οὗ μάθῃ, διατί ὁ ὡραῖος ἱππεὺς παρετήρει μὲ τόσον διάπυρα βλέμματα τὸν τελαμῶνά του.

(Ἕπεται συνέχεια)

ΠΕΡΙ ΤΗΣ

ΕΝ ΚΑΠΠΑΔΟΚΙΑΙ ΛΑΛΟΥΜΕΝΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

(Συνέχεια· ἴδε σελ. 95)

Ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν καταλήξιν τοῦ γ' πληθ. προσώπου τοῦ παθητ. ἀορ. εἰς *αν* ἢ *εν* (σκορπίσθαν, φανέθαν, στάθεν, φάνεν) οὐδόλως ἀμφισβητοῦντες τὴν ὀρθότητα τῆς παρατηρήσεως τοῦ ἀξιοτίμου καθηγητοῦ, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκ τοῦ παναρχαίου *η* γένεσιν τοῦ μακροῦ *α* (πρβλ. κατὰ τοῦτο τὸ Φαρασιωτικὸν ἀλεκόντι καὶ ἀλεκόντζινα = ἠλίκον, ὁπηλίκον), οὐχ ἧττον δυσκολευόμεθα νὰ θεωρήσωμεν ὅτι τὰ Καππαδοκικὰ *garéθar*, *σκορπίσθαν*, *στάθερ*, *φάνεν* προῆλθον κατ' ἀναλογίαν τῶν καταλήξεων τῶν παρῳχημένων τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς ἐπάθαν, ἐφάγαν, ἐσπάσαν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ κ. Χατζιδάκης λέγει ὅτι ἡ τοιαύτη τοῦ ἀορίστου παθητ. κατάληξις εἶναι ἐν χρήσει καὶ ἐν Πόντῳ, ἐπαναλαμβάνομεν καὶ ἐνταῦθα τὸ ἐν σελ. 130 τοῦ ἡμετέρου βιβλίου λεχθὲν ἤδη ὅτι αἱ Ποντικαὶ διάλεκτοι εἰσὶ συγγενέσταται ταῖς Καππαδοκικαῖς, καὶ ὅτι ὁ σήμερον ἑλληνόγλωσσος Πόντος εἶναι αὐτὴ ἡ ἀρχαία Ποντικὴ ἢ πρὸς Πόντῳ Καππαδοκία, καὶ ὅτι, κατὰ μαρτυρίαν τοῦ Στράβωνος ἐπὶ τῶν χρόνων ἔτι αὐτοῦ καθ' ἅπασαν τὴν πρὸς Πόντῳ Καππαδοκίαν ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ἅλυος μέχρι Κολχίδος ἐλαλεῖτο ἡ Καππαδοκικὴ γλῶσσα.

Αἱ παρατηρήσεις τοῦ κ. Χατζιδάκη περὶ τῶν φράσεων «μὲ τὸ τρῶγε» «μὲ τὸ λέγε», ὅτι δηλονότι ἐνταῦθα τὸ τρῶγε, λέγε εἰσὶ προστακτικαὶ καὶ οὐχὶ παρατατικοὶ ὁριστικῆς ἢ ἀπαρέμφατα ὡς ἡμεῖς εἰκάζομεν, εἰσὶ λίαν εὔλογοι. Σημειωτέον ὅμως ὅτι τὸ Καππαδοκικὸν «μὲ τὸ *τρῶγε* — ἐνῷ ἔτρωγε» ἔχει μεγάλην ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἐν τῷ καθοῦνται = ἐνῷ ἐκάθηντο καὶ τὸ *καθοῦνται* τοῦτο προδήλως εἶναι παρατατικοὶ ὁριστικῆς.

Ὁ κ. Χατζιδάκης λέγει ὅτι ἡμεῖς πλημμελῶς παραβάλλομεν ἐνίοτε λέξεις τῆς Καππαδοκικῆς γλώσσης πρὸς ἄλλας ἄλλων ἐθνῶν χωρὶς νὰ ἐξετάζωμεν ἂν αὐτη, ἣν παραθέτομεν, εἶναι ἡ ἀρχαία μορφὴ τῶν λέξεων τούτων ἢ μή. Πρὸς ἀπόδειξιν ταῦ τοιούτου ἐπιφέρει ὁ ἀξιότιμος καθηγητὴς ὡς παράδειγμα τὸ Φαρασιωτ. χαϊμαν = αὐλή, πρόδομος ὅπερ ἡμεῖς παρεβάλομεν πρὸς τὸ Γοτθ. haïms καὶ τὸ Γερμαν. heim. Τὴν τοιαύτην παραβολὴν ὁ κ. Χατζιδάκης εὑρίσκει πλημμελῆ ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι «τὸ *h* διὰ τὸν νόμον τοῦ Grimm δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀρχαῖον, ἀλλ' ἀνάγκη νὰ ὑποτεθῇ ὅτι προῆλθεν ἐκ τοῦ k, ὅπως ἀληθῶς ἐν τῇ Λιθουανικῇ *kema* εὑρίσκεται. Ἀδύνατος ἄρα ἡ ταύτισις (λέγε παραβολὴ) τοῦ Καππαδοκικοῦ πρὸς τὸ οὕτω νεωτερικὸν Γερμανικόν». Βεβαίως δὲν διέφυγε τὴν προσοχὴν τοῦ ἀξιοτίμου καθηγητοῦ ὅτι ἡμεῖς παρεβάλομεν τὸ Καππαδ. χαϊμὰ ἢ χαϊμὰν πρὸς τὰς μνημονευθείσας Γερμανικὰς λέξεις θεωροῦντες ταύτας ὁμορρίζους πρὸς τὸ Ἑλλην. κεῖμαι κώμη Λατ. quies, καὶ Λιθουαν. kemas, καθ' ἅπερ τοῦτο ἀποδέχονται σπουδαῖοι γλωσσολόγοι· ὁ δὲ κύριος Χατζιδάκης παραδεχόμενος ὅτι ἐν τῷ Γοτθ. haims τὸ *h* προῆλθεν ἐξ ἀρχικοῦ k, ἐπιβεβαιοῖ μᾶλλον τὴν τοιαύτην συγγένειαν τῶν Γερμανικῶν ἐκείνων λέξεων πρὸς τὰς μνημονευθείσας ἄλλων γλωσσῶν λέξεις. Ἀλλὰ τότε διὰ τί κατακρίνει ἡμᾶς παραβάλλοντας τὸ Καππαδ. *Χαϊμὰ* πρὸς τὰς Γερμανικὰς ἐκείνας λέξεις; Δυοῖν θάτερον ἢ πρέπει νὰ φρονῇ ὅτι ἡ λ. αὕτη δύναται μὲν νὰ παραβληθῇ πρὸς τὰς ἑλλην. καὶ λατ. κεῖμαι κώμη quies λιθουαν. kemas οὐχὶ δὲ καὶ πρὸς τὰς ὁμορρίζους ταύταις Γερμανικὰς ἢ ἀπολύτως ν' ἀρνηθῇ πᾶσαν συγγένειαν ἢ σχέσιν τῆς Καππαδοκ. λέξεως πρὸς οἱανδήποτε τῶν μνημονευθεισῶν γλωσσῶν. Ἡ πρώτη ὑπόθεσις εἶναι ὅλως ἄτοπος, ἡ δὲ δευτέρα κεῖται ἔξω τῶν ὁρίων τῆς συζητήσεως. Ὅταν κατακρίνῃ ἡμᾶς ὁ ἀξιότιμος καθηγητὴς ὡς παραβάλλοντας τὸ Καππαδοκικὸν πρὸς τὸ νεωτερικὸν Γερμανικὸν δὲν ἀγνοεῖ βεβαίως ὅτι ἐν ταῖς Γερμανικαῖς γλώσσαις συνηθέστατα τὸ ἐν ἄλλαις Ἀρίαις γλώσσαις *κ* ἢ *c* μεταβάλλεται εἰς *h*, (πρβλ. *καίω* Γοτθ. hais λιθουαν. kaist. ἑλλην. καρδία. Γοτθ. hairtò. Νεογερμ. Herz. Ἑλλην. κάπρος. Ἀρχ. Γερμ. habr. ἑλλ. κάλαμος Ἀρχ. Γερμ. Halam. Σλαυ. kameni = πέτρα (ἑλλην. ἄκμων) Ἀρχ. Γερμ. hamar. ἑλλη. κέρας Λατ. corna Γοτθ. Haurn. ἑλλ. *κύων* Λαπ. canis Γερμ. hun-d. ἑλλην. κλέπτω. Γοτθ. hliva καὶ ἀναρίθμητα ἄλλα). Ἄρα λοιπὸν πλημμελὴς ἤθελεν εἶσθαι ἡ παραβολὴ τοῦ *καίω*, *καύω* πρὸς τὸ Γοτθ. hais ἢ τοῦ καρδία πρὸς τὸ hairto, διότι τὸ Γερμαν. h προῆλθεν ἐξ ἀρχικοῦ *k*, καὶ διότι ἕνεκα τῆς τοιαύτης τροπῆς τοῦ ἀρχικοῦ *k* εἰς *h*, ἡ ἑλλην. λ. δὲν πρέπει νὰ παραβληθῇ πρὸς τὴν διὰ τῆς τροπῆς τοῦ *k* εἰς *h*, παραχθεῖσαν νεωτερικὴν Γερμαν. λέξιν; Ἄλλως τε ἡ ἀνταλλαγὴ τοῦ *κ* εἰς *h* δὲν συμβαίνει μόνον ἐν ταῖς Γερμανικαῖς γλώσσαις, ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλαις Ἀρίαις.

Οὕτω λ.χ. τὸ ἑλλην. καρδία. λατ. *cor* ἐν αὐτῇ τῇ Σανσ. λέγεται *hrdjam*. Τὸ ἀρχαῖον Περσικὸν Κῦρος (Κουρὲς) ἐν τῇ νεωτέρᾳ Περσικῇ μετεβλήθη εἰς *Χουρσὶτ* (πρβλ. τὸ Νεοπερσ. Xoda = θεὸς Γοτθ. gutt. ἀλλ' ἐνταῦθα τὸ μεταβληθὲν εἰς χ εἶναι οὐχὶ *κ* ἀλλὰ *g*) οἱ *Κίσσιοι* ἢ *Κόσσιοι* καθ' Ἕλληνας, ἐκαλοῦντο *Χοὺς* (πρβλ. τὸ σημερινὸν Χουζιστάν). Καὶ ἐν τῇ Ἀρμενικῇ δὲ ὅμοιόν τι παρατηρεῖται ἐν πολλαῖς λέξεσιν. Πρβλ. arka = ἡγεμών, ἑλλην. ἀρχός, ἄρχειν. Τοὐναντίον τὸ ἑλλην. *κάρκαρος*, λατ. *carcer*. Ἀρμεν. *Χορχόρ*. Τὸ Ἀρμεν. ἐθνογραφικὸν ὄνομα. *Κοτίν*, παρ' Ἀππιανῷ λέγεται *Χυταροὶ* καὶ αὐτὸ δὲ τὸ μετὰ τοῦ *κ* ἐν ἄλλαις Ἀρίαις γλώσσαις ἀνταλλασσόμενον *π* μεταβάλλεται ἐνίοτε εἰς *h* ἐν τῇ Ἀρμενικῇ οἷον *haïr* = πατὴρ *hino* = πέντε (quinque). Πρβλ. τὸ Ἀρμεν. horiski = μελίκηρον πρὸς τὸ Φαρασ. κορόκκο = μελίκηρον. Ἀνάλογόν τι ὑπάρχει καὶ ἐν τῇ συγκρίσει τοπογραφικῶν τινων ὀνομάτων Καππαδοκικῶν. Οὕτω ἡ ὑπὸ τοῦ Στράβωνος *Χάβακα* καλουμένη πόλις λέγεται σήμερον *Καβὰκ* (πρβλ. *Ἀρχαλλκ*. Ἐρκελέτ). Καὶ σήμερον ἔτι ἐν τῇ τῶν Μισθίων διαλέκτῳ ὑπάρχει ἡ λ. *χαλλα* σημαίνουσα *θερμότης* (πρβλ. τὸ λατ. calor). (Ἕπεται τὸ τέλος)

ΤΑ ΠΡΟΠΛΑΣΜΑΤΙΑ
ΤΟΥ ΑΝΔΡΙΑΝΤΟΣ ΜΙΑΟΥΛΗ

Ῥητὴ παραγγελία τοῦ μακαρίτου Πρωΐου ἦτο, πρὸς κατασκευὴν τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Μιαούλη νὰ προκηρυχθῇ διαγωνισμὸς καλλιτεχνῶν καὶ ν' ἀνατεθῇ ἡ περὶ τῶν ἔργων κρίσις εἰς τὴν Σεβ. Ἀρχαιολογικὴν Ἑταιρείαν. Πάντα ταῦτα λίαν ἀξιεπαίνως καὶ κατὰ γράμμα ἐξετελέσθησαν.

Τὰ διαγωνισθέντα ἔργα ἦσαν ἓξ τὸν ἀριθμόν, ὧν οὐδὲν ἐποιήθη ὑπὸ τῶν παλαιοτέρων καλλιτεχνῶν διὰ τὰ δυσάρεστα προηγούμενα τοῦ διὰ τὸν ἀνδριάντα τοῦ Γλάδστωνος διαγωνισμοῦ. Λαβὼν τιμητικὴν πρόσκλησιν ὅπως ἐκφράσω ἁπλῶς τὴν γνώμην μου ἐπὶ τῶν ἔργων καὶ μελετήσας ἐπισταμένως ἕκαστον ἐξέφρασα αὐτήν, τὴν ὁποίαν καθηκόν μου θεωρῶ νὰ δημοσιεύσω, διότι νομίζω ὅτι ἐν κρίσει περὶ καλλιτεχνικῶν ἔργων οὔτε μυστήρια οὔτε ἀμφιβολίαι ἐπιτρέπονται ἐκ μέρους καλλιτέχνου μάλιστα, ἀλλὰ σαφεῖς καὶ καθαραὶ ἐνδείξεις.

Πρῶτον κατὰ σειρὰν ἐκ τῶν ἔργων τοποθετημένον ἐν τῇ αἰθούσῃ εἶναι τὸ ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν

Ναύαρχος τοῦ 21

Ὁ μέγας Μιούλης παρίσταται ἐν ἐπισήμῳ στολῇ μὲ παράσημα καὶ μεγαλόσταυρον, κρατῶν διὰ τῆς δεξιᾶς τὸ *φέσι*, τὴν ἀριστερὰν στηρίζων ἐπὶ τῆς ὀσφύος, εἰς δὲ τοὺς πόδας ἀντὶ ἄλλου στηρίγματος ὑπάρχει δελφίς. Τὸ ἔργον παριστᾷ τὸν Μιαούλην ἡσυχον καὶ μεγαλοπρεπῆ πρὸ βασιλέως ἢ διπλωματῶν, οὐχὶ δὲ ἐν ταῖς στιγμαῖς τῆς δόξης του, ὅπερ ἐπεθύμουν. Τὸ στέρνον αὐτοῦ λεπτόν, ἐν ᾧ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐγκλείηται ἡ μεγάλη καρδιὰ τοῦ Μιαούλη· ἐν γένει τὸ ἔργον λεπτὸν καὶ ὑψηλόν, ἂν καὶ αἱ κνῆμαι χονδραὶ καὶ κονταί, ἡ κεφαλὴ ὡραία ἀλλὰ μικρά, καὶ ἀκατάλληλος ὁ δελφίς, ὥστε μ' ἀπεθάρρυνε· μόλα ταῦτα τὸ ἔργον χαρακτηρίζει χάρις καὶ καλαισθησία.

Δεύτερον τὸ ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν

Ἀγαθῇ Τύχῃ διὰ σᾶς αἰώνιος ἡ δόξα
Πῶς πρῶτοι ἐτανύσατε τυραννοκτόνα τόξα.

Ἐπὶ τῆς ναυαρχίδος του στηριζόμενος διὰ τῆς ἀριστερᾶς ἐπὶ ἀργάτου καὶ τὴν δεξιὰν στηρίζων ἀρειμανίως ἐπὶ τῆς ὀσφύος, τὴν κεφαλὴν ὑψόνων πρὸς τὰ ἄνω φορεῖ ἐπενδύτην στολίζοντα διὰ τῶν πτυχῶν του καλλιτεχνικῶς ὁλόκληρον τὸ ἔργον. Αἱ ἀναλογίαι τοῦ σώματος ἀρκετὰ καλαί, ἐκτὸς τοῦ ἀριστεροῦ βραχίονος ὀλίγον κοντοῦ ὄντος, τῆς κεφαλῆς ὑψωνομένης πολὺ πρὸς τὰ ἄνω ἀγρίως καὶ τῶν κλειδῶν κατὰ τὴν ἕνωσιν μετὰ τῶν δελτοειδῶν μυῶν παραβιασθεισῶν τόσον πολὺ ἐκ τῆς ὑπερβολικῆς κινήσεως, ὥστε νομίζει τις, ὅτι παρεσάλευσαν τῆς θέσεώς των· ἐν γένει ἡ κίνησις τοῦ σώματος ὑπερβολικὴ καὶ βεβιασμένη· κρῖμα!

Τρίτον τὸ ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν

Ἀνέχου Ἀπέχου

Ἐπίσης ἐπὶ τῆς ναυαρχίδος κρατῶν τὸ πηδάλιον καὶ στηριζόμενος ἐπ' αὐτοῦ καὶ διὰ τῆς δεξιᾶς ζωηρῶς κρατῶν τηλεσκόπιον, βαθὺ ἔχων τὸ βλέμμα πρὸς τὸ ἀχανὲς πέλαγος παρίσταται ὁ Μιαούλης. Ἐκτὸς τοῦ δεξιοῦ βραχίονος, ὅστις εἶναι βαρὺς καὶ κοντὸς καὶ τῶν κνημῶν ὀλίγον κοντῶν, ἡ ὅλη στάσις τοῦ ἔργου ἡρωϊκὴ καὶ αἱ ἀναλογίαι ἀκριβεῖς. Μόλα ταῦτα τὸ ἔργον, ἂν καὶ ἔχῃ τὸ ἡρωϊκόν, παρουσιάζει περισσότερον ποιητοῦ παρὰ ναυάρχου· τὸ πηδάλιον εἶναι ἀδύνατον στήριγμα διὰ μαρμάρινον ἄγαλμα, θὰ προετίμων ἀντ' αὐτοῦ ἕνα ἀργάτην. Ὁλόκληρον τὸ ἔργον ἔχει τι τὸ ξενικόν, δῆλ. ὁ παριστανόμενος δὲν εἶναι ἀπὸ τὰ σπλάγχνα τῆς ἡρωϊκῆς Ὕδρας· μόλα ταῦτα εὑρίσκω ὑπὲρ πᾶν ἄλλο δύναμιν τέχνης καὶ θετικὴν γραμμὴν εἰς ὁλόκληρον τὸ ἔργον. Εὖγε!

Τέταρτον τὸ ὑπὸ τὸ γράμμα *Σ*

Καὶ ἐδῶ ὁ Μιαούλης παρίσταται ἐπὶ τῆς ναυαρχίδος πατῶν διὰ τοῦ ἀριστεροῦ ποδὸς ἐπὶ τηλεβόλου, διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς κρατῶν τηλεσκόπιον, τὴν ἀριστερὰν στηρίζων ἐπὶ τοῦ μηροῦ καὶ παρὰ τοὺς πόδας ἔχων μικρὸν ἀργάτην μετὰ σχοινίου καὶ ἄγκυραν. Ἡ σύλληψις τῆς ἰδέας καλή, διότι πιθανὸν παρίσταται ἐν ναυμαχίᾳ καὶ μετὰ προσοχῆς παρατηρεῖ πρὸς τὰ ἀριστερά. Αἱ ἀναλογίαι τοῦ κορμοῦ μεμελετημέναι, ἀλλὰ τῶν βραχιόνων, τοῦ λαιμοῦ, τῆς κεφαλῆς ἀμελέτητοι· ὁλόκληρον τὸ ἔργον ἀτέχνως συνθεμένον καὶ πλαγίως πρὸς τὰ δεξιὰ παρουσιάζεται ὡς φουστανελλοφόρος, ἡ δὲ ἐνδυμασία δὲν παριστᾷ ὕφασμα ἀλλὰ μέταλλον. Τὸ πρόσωπον ἀδύνατον, ὁ λαιμὸς μακρότατος, αἱ κνῆμαι κονταί, καὶ ἂν γυμνώσω τὸ ἔργον, θὰ εὕρω βραχίονας λεπτοὺς καὶ ἐν γένει σῶμα γέροντος καταβεβλημένον· ἀλλὰ ταῦτα δὲν μὲ δυσαρεστοῦν τόσον, ὅσον διότι εὑρίσκω ἅπαντα τὰ μέλη ἄψυχα καὶ ἄνευ δυνάμεως· τὸ τηλεσκόπιον κρατεῖ παραλελυμένη χεὶρ μετὰ βραχίονος ἐπίσης, καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ μηροῦ στηριζομένη ἀριστερὰ εἶναι τόσον ἀδύνατος καὶ παραλελυμένη, ὡς χεὶρ στερουμένη ὀστῶν. Κάκιστον ἐπίσης εἶναι ὅτι τὸ ἔργον δὲν στηρίζεται πρὸς τοὺς πόδας εἰς στερεὸν ἀντικείμενον, ἐν ᾧ κατάκειται σεσωρευμένα τηλεβόλον, ἀργάτης καὶ ἄγκυρα· μόνον εἰς μεταλλινα ἔργα ἐπιτρέπεται νὰ στηρίζωνται ἐπὶ μόνων τῶν ποδῶν των, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὰ μαρμάρινα.

Πέμπτον δὲ τὸ ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν

Τὰ ξύλινα τείχη

Καὶ εἰς αὐτὸ παρίσταται ὁ Μιαούλης ἐπὶ ναυαρχίδος κρατῶν διὰ τῆς δεξιᾶς τηλεσκόπιον, διὰ τῆς ἀριστερᾶς δὲ στηριζόμενος ἐπὶ πηδαλίου μὲ ἄγκυραν. Ἡ σύλληψις τῆς ἰδέας καὶ ἡ σύνθεσις ἰδίως μὲ εὐχαριστοῦν πολύ· ὁ ἐπενδύτης τεχνηέντως περιβάλλει τὸ σῶμα σχηματίζων ὡραίας πτυχάς· ἡ κεφαλὴ στρέφεται πρὸς τὰ δεξιά, ἀλλὰ τὸ βλέμμα δὲν εἰσ-

δύει μακρότερον, δὲν εἶναι βαθύ. Πλαγίως πρὸς τὰ δεξιὰ τὸ ἔργον εἶναι βαρύ, διότι δὲν ἐμελετήθησαν καλῶς αἱ γραμμαὶ τοῦ ἐπενδύτου, ἀριστερὰ δὲ τὸ ἔργον παρουσιάζεται πολὺ καλλίτερον, ἐνῷ κατὰ μέτωπον μὲ θώρακα στενόν, λεκάνην χονδρήν, κνήμας λεπτοτάτας! Ἐν γένει εἰς ὅλον τὸ ἔργον δὲν εὑρίσκω ἔκφρασιν μεγάλου ἀνδρός· μόλα ταῦτα ἔχει σύνθεσιν καλλίστην καὶ κλασικήν.

Ἔκτον δὲ τὸ ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν

Ἰδοὺ ἀληθὴς ἥρως.

Καὶ εἰς αὐτὸ παρίσταται ἐπὶ τῆς ναυαρχίδος ὁ Μιαούλης μὲ τηλεβόλον εἰς τὰς πόδας πρὸς τὰ δεξιά, κρατεῖ διὰ τῆς δεξιᾶς τηλεσκόπιον, τὴν δὲ ἀριστερὰν φέρει ἐπὶ τῆς ὀσφύος, πρὸς τὰ ὀπίσω ὅμως. Ζωηροτάτη ἡ θέσις τοῦ ὅλου ἔργου καὶ ἡ ἔκφρασις θαλασσομάχου ἀνδρός, οὐχὶ ὅμως ναυάρχου. Καὶ ἐδῶ αἱ δυσαναλογίαι ἀδικοῦν τὸ ὅλον ἔργον, διότι ἡ κεφαλὴ εἶναι κολοσσιαία, οἱ βραχίονες λεπτοί, τὸ στῆθος στενόν, τὸ βρακὶ κολλημένον εἰς τὸ σῶμα. Ἀλλ' ὅλα αὐτὰ δὲν προσβάλλουν τόσον τὸ ἔργον, ὅσον ὁ ἀριστερὸς βραχίων φερόμενος πρὸς τὰ ὀπίσω τόσον ἀφιλοκάλως, τὸ ἀνυπόδητον καὶ ἡ τεντωμένη θέσις του· πλαγίως πρὸς τὰ δεξιὰ παρουσιάζει ἁπλοῦν ναύτην παρὰ ναύαρχον. Ἡ ἐργασία τοῦ ἄνω μέρους καλλίστη, τοῦ κάτω κακή.

Ἀνακεφαλαιόνω τὰ προτερήματα καὶ ἐλαττώματα ἑκάστου ἔργου καὶ εὑρίσκω, ὅτι τὰ ἓξ ἔργα εἰς τρεῖς τάξεις δύνανται νὰ καταταχθῶσιν. Εἰς τὴν πρώτην τάξιν εὑρίσκω ἄξιον νὰ καταταχθῇ τὸ ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν *Ἀτέχνου Ἀπέχου*, εἰς τὴν δευτέραν τὰ ὑπὸ τὰς ἐπιγραφὰς *τὰ Ξύλινα Τείχη*, *Ναύαρχος τοῦ 21*, καὶ *Ἀγαθῇ Τύχῃ διὰ σᾶς κτλ.* καὶ εἰς τὴν τρίτην τὰ ὑπὸ τὰς ἐπιγραφὰς *Σ* καὶ *Ἰδοὺ ἀληθὴς ἥρως*. Ἐπανέρχομαι εἰς τὴν πρώτην τάξιν καὶ εὑρίσκω τὸ εἰς αὐτὴν καταταχθὲν πολὺ ἀνώτερον τῶν λοιπῶν κατὰ τὴν δύναμιν τῆς τέχνης καὶ κατὰ τὴν θετικὴν γραμμήν. Εἰς τὴν δευτέραν τάξιν εὑρίσκω τὰ *Ξύλινα τείχη* ἀνώτερον τῶν δύο ἄλλων τῆς αὐτῆς τάξεως διὰ τὴν κλασικὴν σύνθεσιν, δεύτερον τὸν *Ναύαρχον τοῦ 21* διὰ τὴν καλαισθησίαν καὶ τρίτον τὰ *Ἀγαθῇ τύχῃ κτλ.*, τὰ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ λάβῃ ἀνωτέραν θέσιν, ἂν δὲν ἐταράσσετο τόσον τὸ σῶμα. Εἰς τὴν τρίτην τάξιν τῶν ὑπὸ τὰ *Σ* καὶ τὴν ἐπιγραφὴν *Ἰδοὺ ἀληθὴς ἥρως* μικρὰ ἡ διαφορὰ ἀδυναμία τῆς τέχνης εἰς τὸ *Σ*, αἴσθημα ἀκαλαίσθητον εἰς τὸ *Ἰδοὺ ἀληθὴς ἥρως*. Προτιμῶ κατά τι τὸ *Σ* διὰ τὴν νοικοκυροσύνην καὶ κάποιαν καλαίσθησίαν αὐτοῦ, ἂν καὶ εὑρίσκω εἰς τὸ *Ἰδοὺ ἀληθὴς ἥρως* ἀκαλαισθησίαν μέν, καλλιτέραν ὅμως τέχνην.

Ἠκούσα παρά τινων σεβαστῶν Κυρίων νὰ λέγουν, ὅτι, ἐπειδὴ οἱ παλαιότεροι καλλιτέχναι δὲν ἔλαβον μέρος οὔτε εἰς αὐτὸν τὸν διαγωνισμόν, εἶναι καλὸν νὰ ἐπαναληφθῇ ὁ διαγωνισμός, ὅπως λάβουν μέρος καὶ οἱ παλαιότεροι καὶ οὕτω κατασκευασθῇ ὁ ἀνδριὰς τοῦ Μιαούλη ὅσον τὸ δυνατὸν ἀντάξιος τοῦ ἀνδρός. Λυποῦμαι διότι δὲν συμφωνῶ μὲ τὴν γνώμην τῶν Σ. Σ. Κυρίων, πρῶτον διότι καὶ δεκάκις ἂν ἐπαναληφθῇ ὁ διαγωνισμός, οἱ παλαιότεροι καλλιτέχναι δὲν θὰ λάβουν μέρος, διότι μὲ τὸν διαγωνισμὸν τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Γλάδστωνος, ἐξώφλησαν πάντα λογαριασμὸν περὶ διαγωνισμῶν, δεύτερον εὑρίσκω τὴν κρίσιν τῶν Σ.Σ. Κυρίων πολὺ αὐστηράν, μὴ θελόντων νὰ παραδεχθῶσιν ἓν ἐξ ὅλων τῶν ἔργων ὡς ἄξιον νὰ ἐκτελεσθῇ καὶ τοποθετηθῇ ἐν Ἑλλάδι· ἐγὼ νομίζω τὸ ἐναντίον, διότι βλέπω ἐν μέσαις ταῖς Ἀθήναις τοποθετημένους ἀνδριάντας, οἱ ὁποῖοι ἔχουν πλεῖστα ἐλαττώματα, βλέπω προσέτι ἔμπροσθεν τῆς Ἀκαδημείας ἐπὶ δύο μεγάλων στηλῶν δύο ἐλαττωματικὰ ἀγάλματα, κάτωθεν δὲ δύο ἀνδριάντας, δῶρα ἐξ Εὐρώπης εὐτυχῶς, τὰ ὁποῖα ἐμποιοῦσιν οἴκτον καὶ τρίτον νομίζω ὅτι ἡ ἑλλην. κοινωνία δὲν πρέπει νὰ ἀπαιτῇ σήμερον καλλιτεχνικὸν ἀριστούργημα, διότι εὑρισκόμεθα εἰς τὸ πρῶτον στάδιον τῆς τέχνης, τὸ ὁποῖον πολεμεῖται, δυστυχῶς, διὰ τῆς ἀδιαφορίας καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων καὶ ἐκ τῶν Κυβερνήσεων καὶ ἐκ τῶν πλουσίων.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Φεβρουαρίου 1886.

Γ. Βρυτος, γλύπτης.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ

Ὑπὸ τὸν τίτλον «Cours élémentaire d'épigraphie latine» ἐξεδόθη ἐν Παρισίοις ὑπὸ τοῦ René Cagnat ἐγχειρίδιον τῆς λατινικῆς ἐπιγραφικῆς. Διαιρεῖται δὲ εἰς δύο μέρη, ὧν τὸ μὲν πρῶτον πραγματεύεται περὶ τῶν λατινικῶν ἐπιγραφῶν ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῶν στοιχείων ἅπερ περιέχουσιν, εἰς δὲ τὸ δεύτερον ἐξερευνῶνται αἱ ἐπιγραφαὶ σχετικῶς πρὸς τὸ ἀντικείμενον, εἰς ὃ εἶναι ἀφιερωμέναι. Τέλος ἐν προσθέτῳ κεφαλαίῳ δίδονται ὡρισμένοι κανόνες περὶ τῆς κριτικῆς τῶν ἐπιγραφῶν κειμένων καὶ ἐξαίρετοι ὁδηγίαι περὶ τῆς συμπληρώσεως τῶν κεκολοβωμένων ἐπιγραφῶν.

— Ἠρξατο δημοσιευόμενον ἐν Παρισίοις νέον τρίμηνον περιοδικὸν ὑπὸ τὸν τίτλον «Annales de l'école libre des sciences politiques». Ἐν τῷ περιοδικῷ τούτῳ θέλουσι δημοσιεύεσθαι ἄρθρα πρωτότυπα πραγματευόμενα περὶ οἰκονομολογίας, νομοθεσίας, διπλωματικῆς ἱστορίας καὶ γεωγραφίας. Τὸ πρῶτον τεῦχος περιλαμβάνει ἄρθρα ἐπιφανῶν ἀνδρῶν.

— Ἐδημοσιεύθη ἐν Λονδίνῳ ὑπὸ τοῦ Γ. Ῥόκστρο *Γενικὴ Ἱστορία τῆς μουσικῆς*. Τὸ πεντακοσιοσέλιδον τοῦτο ἔργον ἀρχεται ἀπὸ Ἑρμοῦ τοῦ τρισμεγίστου ὅστις μετέβαλε τὸ χελώνιον εἰς λύραν καὶ καταλήγει εἰς τὸν *θάνατον* καὶ τὴν *ζωὴν* τοῦ Γουνώ.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΑΝΕΥ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Τί ἀξίζει εἷς ἀντιβασιλεύς.— Μεταξὺ τῶν ἀδαμάντων τοῦ Γαλλικοῦ στέμματος εὑρίσκεται καὶ μέγας τις ἀδάμας γνωστὸς διὰ τοῦ ὀνόματος *ἀντιβασιλεύς*, δι' ἂν ἄλλοτε πλούσιός τις Ἀμερικανὸς προσήνεγκε 13 ἑκατομμ. φρ. ὅπως θέσῃ αὐτὸν ἐν τῇ λαβῇ τῆς βασιλείας του! Τὴν ἀπόκτησιν αὐτοῦ ὑποτίθεται ὅτι πολλοὶ ἀγοράσαι θέλουσι διαμφισβητήσει καὶ λέγεται ὅτι ἡ ἀξία αὐτοῦ θὰ φθάσῃ μέχρις 20 ἑκατομμυρίων φράγκων!

Ἀγὼν σφαιριστηρίου.— Ὁ γνωστὸς ἔξοχος σφαιριστὴς Ρινιὼ εὗρεν ἐσχάτως ἐν Ἀμερικῇ τὸν διδάσκαλόν του. Ἐπὶ πέντε ἡμέρας διηγωνίζετο μετὰ τοῦ σφαιριστοῦ Σέφερ, κατ' ἀρχὰς μὲν ἐνίκα κατορθώσας νὰ κάμῃ 2838 *καραμπόλας* ἔπειτα ὅμως ὑπερίσχυσεν ὁ ἀντίπαλός του ἐπιτυχὼν σειρὰν ὁλόκληρον καὶ ὑπερβὰς τὰς 3000. Τὸ βραβεῖον τοῦ ἀγῶνος ἐξ 25,000 φρ. ἐκέρδησεν, ὡς εἰκός, ὁ νικητὴς κ. Σέφερ. Ταῦτα πρὸς γνῶσιν τῶν ἡμετέρων σφαιριστῶν.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

64. *Στοιχειόγριφος.*

Πόλις εἶμαι τῆς Ἑλλάδος, ἂν μὲ ἀποκεφαλίσῃς
Τότ' ὁλόκληραν ἐμπρός σου ἔξαφνα θὰ μ' ἀπαντήσῃς.

65. *Στοιχειόγριφος.*

Εἶμαι νῆσος τῆς Τουρκίας ἂν ἀποκεφαλισθῶ
Στὰ χαρτιὰ θὲ νὰ χωθῶ.

66. *Πρὸς συμπλήρωσιν.*

Ὁ . . κού . . . μ. π . . τ . . . ς
κ. ὁ . . βλέπεις τ . . . σά
κ. ὁ . . πι . . . . ς μὲ τά . . ρια
ἔχετα γ . . λ . . . ι. ά.

67. *Φιλολογικὴ ἐρώτησις.*

Πόθεν παράγεται τὸ ὄνομα τῆς Κυνουρίας;

ΛΥΣΕΙΣ

ΤΩΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΑΡ. 104

57. Ὁ ἀσβέστης.—58. Ζῶον, ὦον.—59. Ἡ σταφίδα 'ς τ' ἀλώνια.—60. 0,0305421.—61. Ὁ Γεώργιος Ζαλοκώστας.—62. Αἱ Πλειάδες, διὰ τὸν θάνατον τῶν ἀδελφῶν των Ὑάδων, καὶ τούτων ὑπὸ τοῦ Διὸς καταστερωθεισῶν, καὶ διὰ τὴν κακὴν τύχην τοῦ πατρός των Ἄτλαντος ηὐτυχτόνησαν, καὶ εἶτα ἐγένοντο ἀστέρες.—62. Μερὶς — ἔρις — ρὶς καὶ τὰ ἑξῆς.

Μὴ βραβευθέντος οὐδενὸς ἐκ τῶν λυτῶν, τὸ αὐτὸ δῶρον ἰσχύει καὶ διὰ τὰς τοῦ παρόντος φύλλου πνευματικὰς ἀσκήσεις.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Κον. Μ. Χ. Goddoba. Ἐνεγράφη. Σᾶς εὐχαριστοῦμεν. Κον. Ν. Κ. Εἰς Σέρραν. Τὰ 80 φρ. ἐλήφθησαν. Σᾶς γράφομεν ταχυδρομικῶς. Κον. Β. Ν. Ν. Βελιγράδιον. Ἐλήφθησαν, σᾶς εὐχαριστοῦμεν. κ. Σ. Μπ. εἰς Λιόδαν Βεσσαραβίας. Ἡ πόλοιπον φρ. χρ. $^{6}/_{2}$. κ. Ἰ. Π. Πρεβεζάν. Ἐλήφθησαν σᾶς εὐχαριστοῦμεν. κ. Μ. Γ. Μ. Μελιτούπολιν. Θὰ γράψωμεν ταχυδρομικῶς.

ΤΥΠΟΙΣ ΘΡ. ΠΑΠΑΛΕΞΑΝΔΡΗ ΚΑΙ ΑΔ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ